

HUNGARIKA-ANYAGOT ŐRZŐ
KÜLFÖLDI KÖNYVTÁRAK
CÍMJEGYZÉKE

HUNGARICA TO BE FOUND
IN LIBRARIES
ABROAD: A DIRECTORY

15.

AUSZTRÁLIA

Országos Széchényi Könyvtár

AUSTRALIA

BUDAPEST, 1995

HUNGARIKA-ANYAGOT ŐRZŐ
KÜLFÖLDI KÖNYVTÁRAK
CÍMJEGYZÉKE

15.

AUSZTRÁLIA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

HUNGARIKA-ANYAGOT ŐRZŐ
KÜLFÖLDI KÖNYVTÁRAK
CÍMJEGYZÉKE

HUNGARICA TO BE FOUND
IN LIBRARIES
ABROAD: A DIRECTORY

15.

AUSZTRÁLIA

Országos Széchényi Könyvtár

AUSTRALIA

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

BUDAPEST, 1995

Szerkesztette

Edited by

Kovács Ilona

Faragó Lászlóné

Gál Júlia

Készült a Magyarságkutatás c. program támogatásával
Sponsored by the Hungarian Studies Research Program

ISBN 963 200 262 8 /ö./

ISBN 963 200 352 7 /15./

Lezárva: 1994. december

Closing of search for materials: December 1994

TARTALOMJEGYZÉK

CONTENTS

Előszó	7
Foreword	11
Tanulmányok – Studies	15
Kunz Egon: Hungarikumok és magyar nyomok Ausztráliában	17
Kunz, Egon: Hungarica and Hungarian traces in Australia	25
Edvi-Illés Csaba: Az ausztráliai könyvtárakról	33
Edvi-Illés, Csaba: A note on Australian libraries	39
Intézmények az államok, azon belül a helynevek sorrendjében – Institutions in order of the states, within those in geographical order	45
Australian Capital Territory	47
New South Wales	55
Northern Territory	69
Queensland	73
South Australia	79
Tasmania	83
Victoria	87
Western Australia	97
Mutatók – Indices	103
Névmutató. Az intézménynevek és névvariánsok betűrendes mutatója – Name index. Alphabetical list of institutions and name variations	105
Intézménytípus-mutató – Index of institutions by type	113
Tárgymutató – Subject index	117

ELŐSZÓ

A külföldi könyvtárakban fellelhető hungarika-anyag számbavétele igen régi igény. A kódexek, kéziratok és korai nyomtatványok felkutatására számos adatgyűjtés folyt korábban és folyik ma is. Az a cél azonban, hogy – a modern nyomtatványokat is beleértve – a hungarika-anyagok kutatóinak általában tájékoztatást nyújtó kalauz készüljön, egy évtizede fogalmazódott meg programszerűen. E program szerény megvalósulására nyílt lehetőség a *Hungarika-anyagot őrző külföldi könyvtárak címjegyzéke* c. sorozat megindításával.

Sorozatunk tizenötödik füzetével jelentkezünk. E füzetünk Ausztrália könyvtáraiban található hungarika-anyagok (vagyis a magyar, ill. nem magyar nyelvű magyar vonatkozású könyvtári dokumentumok), ill. gyűjtemények adatait tartalmazza.

Munkánk célja kettős: a hungarológiai kutatás területén számbavehető könyvtárak gyűjtőköréről, a gyűjteményben található magyar és magyar vonatkozású anyag jellegéről, arányairól, feltártságának mértékéről és módjáról szeretnénk tájékoztatást nyújtani egyrészt az Ausztráliába utazó hazai kutatóknak, másrészt a külföldön dolgozó hungarológusoknak.

Adatgyűjtésünk első ízben terjedt ki egy tengerentúli országra. A feladat az eddigiektől eltérő problémákat vetett fel. Ennek tudatában változtattunk adatgyűjtési módszerünkön. Az Ausztráliai Magyar Nagykövetség, személy szerint a nagykövet úr (Pordány László) és felesége közvetítésével vettük fel a kapcsolatot magyar szakemberekkel: dr. Kunz Eggonnal, és dr. Edvi-Illés Csabával, akik önzetlenül vállalták a munka megszervezését és irányítását. Áldozatos munkájuk nélkül e füzet nem jöhetett volna létre. E helyütt is kifejezzük köszönetünket.

Véleményük szerint a kérdőíveken alapuló adatgyűjtés az ausztrál helyzetről önmagában nem adott volna megközelítően sem teljes képet. Meggondolásuk alapján az adatgyűjtéshez felkérték az egyes államokban dolgozó magyar könyvtárosokat, akik a kérdőívekre adott válaszokat katalógusok vagy személyes érdeklődés út-

ján kiegészítették. A kérdőíveket az eddig használtaktól eltérően az ausztrál viszonyokra dolgoztuk át, a szervezőkkel közösen. A nagyobb számban őrzött általános jellegű hungarikumok (magyar történelem, irodalom stb.) számbavétele mellett kiemelt jelentőséget kapott az ausztrál eredetű emigráns irodalom, ideértve az emigráns magyar szervezetek kiadványait (újságokat, pamfleteket, kéziratokat) is.

A könyvtárak kiválasztására a következőképpen jártak el: átnézték a Union List-ben, hogy 50 fontosnak ítélt, kiválasztott mű mely gyűjteményekben található meg. A legtöbbet mutató könyvtárakat tekintették címanyagnak. Ezt a címanyagot egészítették ki az egyes államok felkért könyvtárosai saját tapasztalatukból nyert adatokkal.

A felmérés során számos könyvtárból szereztek be ismertető kiadványokat, hungarika-állományuk leírásáról másolatokat. Ezek az OSZK Hungarika Dokumentációs Osztályának Archívumában megtalálhatók. Az egyes intézmények leírásában ezt a tényt megemlítyük OSZK HD Archívumában jelöléssel.

Kiadványunk anyagát az egyes államok, azon belül az intézmények székhelye szerint rendeztük. Az egyes székhelyeken belül az intézmény betűrendje határozza meg a további szerkezetet. Székhelynek a metropolitan areat tekintettük, az egyes kerületek önálló elnevezését csak a címben adtuk meg.

Az egyes könyvtárakra vonatkozó adatokat az alábbi rendben csoportosítottuk:

A könyvtár neve
címe
telefon/fax
vezetőjének/adatszolgáltatójának neve
a gyűjtemény jellemzése
kiadványok.

Az intézmények nevét a válaszadók autentikusnak tekinthető közlése szerint tesszük közzé. Az esetleges névvariációkat a névmutatóban adjuk meg. A gyűjteményre vonatkozó információkat is a válaszadók megfogalmazásában közöljük.

Kiadványunk használhatóságát mutatók könnyítik:

a) Névmutató. Az intézmény neve szerint, névváltozatokkal.

b) Intézménytípus-mutató. A gyűjtemény jellegét kifejező típusok szerint.

c) Tárgymutató. A Hungarika-gyűjtemény tartalmát feltáró szak-tárgy szerint.

Új momentum kiadványunkban, hogy a kutatók informálására két tanulmányt adunk közre: az egyik a magyar emigráció ausztráliai alakulásáról ad képet, a másik az európaiától némileg eltérő ausztrál könyvtári szervezetről, szolgáltatásokról. Úgy véljük, e kezdeményezés jelentősen növeli kiadványunk használatosságát.

E helyütt szeretnénk köszönetet mondani ausztráliai kollégáinknak és barátainknak mindazon segítségért, amelyet e kötet összeállításához nyújtottak:

Tartották a kapcsolatot Ausztrália egyes államainak könyvtárai és a gyűjtést szervezők között és gyakran személyesen mérték fel egy-egy könyvtár állományát. A könyvtárak száma és állományuk gazdagsága a legnagyobb New South Walesben és Victoriában, így a legnagyobb teher Sydneyben Tárkányi Zoltánra és Melbourne-ben Radvansky Zsuzsára jutott. Domahidy András, Krassay István, Radvansky János, Sebestyén Béla gondozta a többi állam könyvtárainak felmérését. Hálásak vagyunk a kérdőívet kitöltő könyvtárosoknak és azoknak, akik a kötetben szereplő magángyűjteményekkel foglalkoztak: Bodolai Zoltánnak és Kamarás Helénnek, valamint Stecher Györgynek. Köszönjük Victoria Állami Könyvtárának, hogy Bálint Enikőt felszabadította a munkálatokban való részvételre. Ugyancsak hála illeti az ausztráliai Nemzeti Könyvtárat, hogy forrásait és Edvi-Illés Csaba idejét e feladatra felszabadította.

Nem jött volna létre ez a kötet Pordány László nagykövet úr és az ausztráliai Magyar Nagykövetség személyzetének szellemi és anyagi segítsége nélkül, külön köszönet illeti őket.

Kétségtelenül akadhatnak hibák, hiányok kiadványunkban, ezért kérjük, hogy a kiadványra vonatkozó véleményüket, javaslataikat, kiegészítő információikat közöljék a szerkesztőkkel.

Budapest, 1995. január

Kovács Ilona – Faragó Lászlóné – Gál Júlia

FOREWORD

Keeping track of all Hungarica materials in libraries abroad has been a long-standing need. Data assembling has been going on for some time with regard to codices, manuscripts and early publications. The aim of systematically supplying the researcher with a directory of Hungarica materials – including that of up-to-date publications – was set about a decade ago. A modest realization of this aim is reflected in the launching of the series entitled Hungarica to be Found in Libraries Abroad: a Directory.

The present booklet is volume 15 in the series. It contains all the Hungarica – regarding both Hungarian and non-Hungarian documents concerning Hungary – available in the libraries and collections respectively of Australia. In the course of editing we have made an effort to make use of all the remarks and advice forwarded to us after appearance of the previous volumes.

Our aim is to inform both Hungarian researchers and Hungarologues from other countries travelling to Australia about the methods of access to and specification of Hungarian-language and Hungary-related material in the libraries of Australia.

In this volume we deal with an overseas country for the first time. This task raised different problems than our former ventures. Being aware of this, we also modified the method of data collection. The Hungarian Embassy in Australia, His Excellency the Hungarian Ambassador to Australia, Mr. László Pordány and his wife assisted us in contacting Hungarian specialists, Dr. Egon Kunz and Csaba Edvi-Illés, who readily undertook to organize and manage the data collection work. Without their devoted work this volume could not have been compiled. We are very much obliged to them.

They suggested the data collection by questionnaire would not provide a full picture of the situation of Hungarica collections in Australia. They requested Hungarian librarians in each of the Australian states to complement the responses to questionnaires, based on catalogues and personal inquiries. We revised the ques-

tionnaires according to Australian circumstances, together with these organizers. In addition to controlling Hungarica materials of general interest (Hungarian history, literature, etc.), we paid special attention to Australian immigrant literature, also including the publications of Hungarian immigrants' organizations.

The libraries to be included in the survey have been selected in the following way: the organizers checked the Union List for 50 selected works considered as important. The collections where most of them were to be found were taken as basic addresses. These addresses were later complemented by commissioned librarians in each state with data relying on their own experience.

During the survey several libraries submitted information brochures, descriptions of their Hungarica collections. All these can be found in the Archives of the Hungarica Documentation Department (OSZK HD Archivum). When describing the institutions this fact is also mentioned.

The data have been arranged in alphabetical order of the states, within those first according to the geographical location of the institution and second by the name of the institution. As a location we considered the metropolitan area, the names of the individual districts are given in the address only.

The data regarding each institution are presented as follows:

Name of the library

Address of the library

Telephone/telefax number

Name of the head of the library and/or data supplier.

Characterizing the Hungarica collection by details of specificity, fields of interest, size and structure, if the exact number of Hungarica is known, as well as the types of the catalogues, and other activities of the library (courses, conferences, etc.), publications regarding the library.

The data of the institutions are always given in the order above, if there is no data, the data element is left out.

The names of institutions are given in accordance with the information of the data suppliers; variations to the names of insti-

tutions are given in the Index. Where possible, information regarding a collection is given in the wording of the respondent.

Indices help users. To provide a quick overview, special indices list all the possible names of the institutions, the types of libraries according to material, as well as special fields of collections.

Indices to our publication have been made to supply

- a) the names of institutions with all possible variations,
- b) the types of libraries,
- c) the subject matter of collections.

It is a new feature in our publication that we publish two essays: one overviewing the history of Hungarian immigration to Australia, the other: Australian librarianship and library services that are somewhat different from those in Europe. We think this initiative considerably increases the practicability of our publication.

We wish to thank our Australian colleagues and friends for all their assistance in compiling this volume. They acted as contact persons between the libraries of Australian states and those colleagues organizing data collection, and they frequently surveyed the holdings of libraries themselves. The most libraries with the richest collections are to be found in New South Wales and Victoria, so the heaviest task was taken in Sydney by Zoltán Tárkányi and in Melbourne by Zsuzsa Radvansky. The surveys in other states have been cared for by András Domahidy, István Krassay, János Radvansky, Béla Sebestyén. We are also grateful to the librarians filling out our questionnaire and to those having dealt with the private collections figuring in this volume: to Zoltán Bodolai and Helén Kamarás, as well as to György Stecher. We are obliged to the Victoria State Library for making it possible for Enikő Bálint to participate in our project. We are also obliged to the Australian National Library for making its resources available to us and for allowing Csaba Edvi-Illés to work for us.

This volume could not have been compiled without the intellectual and financial support of the Hungarian Ambassador, His Excellency Mr. László Pordány and the staff of the Hungarian Embassy in Australia – our special thanks go to them.

Though the Directory as issued is as accurate as the editors have

been able to determine it, most certainly there are some omissions and no doubt changes have occurred between the compilation and printing of the text. Therefore we ask all readers to offer suggestions and further information to the editors. Remarks can effectively help in the editing of future publications and in the provision of better information to the researches.

Budapest, January 1995

Ilona Kovács – Lili Faragó – Júlia Gál

TANULMÁNYOK

STUDIES

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

HUNGARIKUMOK ÉS MAGYAR NYOMOK AUSZTRÁLIÁBAN

DR. KUNZ EGON

1. Magyar kivándorlás Ausztráliába

Ausztrália első telepesei elítélt bűnözők és az őket kísérő katonák voltak. Ötven éven belül megjelent az első magyar bevándorló. Azóta, ha többnyire kis számban is, de mindig éltek magyarok az ötödik kontinensen.

Ausztráliába érkezésük időpontja és Magyarországról való eltávozásuk okai alapján a következő hullámokat különböztethetjük meg:

– *A korai bevándorlók: 1833–1851*

Mintegy harminc, többnyire zsidó származású magyar állampolgár érkezett Ausztráliába ebben az időszakban. Közöttük volt olyan, akit az 1831-es kolerával kapcsolatos zsidóüldözés indított útnak, míg végül is hosszabb-rövidebb angliai tartózkodás után megérkeztek Ausztráliába, ahol sikeres iparosok és kereskedők lettek.

– *A szabadságharc aranyásó menekültjei: 1851–1867*

Mintegy 100 magyar férfi és egynéhány magyar asszony. Legtöbbjük részt vett a szabadságharcban, de volt olyan is, akit a szabadságharc bukása külföldön ért, és hazamenetel helyett az ausztrál aranymezőkön próbáltak szerencsét. Zömmel művelt emberek voltak, akik mint tisztek szolgáltak a honvéd hadseregben.

– *A kiegyezés és első világháború közti nem-menekült
kivándorlók: 1867–1914*

Mintegy 100 személy. Voltak köztük szakemberek, különösen mérnökök, tengerjáró hajókról szökött tengerészek és földtelen parasztok, valamint Magyarországról személyes okokból eltávozottak.

– *Az 1919-es magyarországi kommün menekültjei és a trianoni határon túlról kivándorlottak. 1919–1934*

Ez a két külön csoport összesen kb. 240-nel emelte az ausztráliai magyarok számát. A kommunizmus bukásakor menekültek többnyire szakmunkások voltak. A többiek nagy része muraközi paraszt volt, akik a jugoszláv hatalomátvétel előtt vándoroltak Ausztráliába.

– *A hitleri nyomás előtt menekülők: 1937–1940*

Mintegy 800 zsidó vagy részben zsidó származású magyar, akik helyzetük veszélyességét előre látva, még idejében, útlevelemmel érkeztek Ausztráliába. Ez a csoport főleg egyetemi képzettségű szakemberekből és üzletemberekből állt.

– *A fentiek háborút túlélő rokonai és ismerősei: 1944–1947*

Mintegy 150 férfi és 200 nő, akik kivándorló útlevelemmel érkeztek Ausztráliába, többnyire nemzetközi zsidó szervezetek anyagi segítségével.

– *A „Displaced Persons” hullám: 1948–1952*

Az ebbe a hullámba tartozó 12.000 magyar, vagy mint 1944–45-ben nyugatra visszahúzódó „nyugatos” hagyta el Magyarországot; vagy 1946–49 között egyedül, esetleg kisebb csoportban lépte át illegálisan az egyre inkább megerősített határt. Befogadásuk feltétele egy kétéves munkaszerződés volt. A nyugatosok közt sok volt a katonatiszt és a állami tisztviselő, míg a határátlépők közt a nőtlen egyetemisták és egyetemet nem régen végzett fiatal férfiak száma volt magas.

– *Az 1956-os menekültek: 1956–57*

Közel 15.000 menekült. Sok volt közöttük a szakember és a szakmunkás.

– *Délvidéki kivándorlók: 1960–1975*

Az Ausztrália és Jugoszlávia közötti államszerződés alapján mintegy 160.000 jugoszláv állampolgár vándorolt ki Ausztráliába a hatvanas és hetvenes években. Hozzávetőleges számítás sze-

rint 7500 magyar volt közöttük: főleg fiatal, családos mesteremberek.

– *A legújabb csoport: 1958–*

Az ötvenhatos hullám óta évente mintegy átlag 400 magyar állampolgár érkezett Ausztráliába, egy részük illegálisan hagyta el Magyarországot. A társadalom szinte minden rétegét képviselik.

2. Ausztráliai hungarikumok és Ausztrália magyar bevándorlói

Monográfiák

Bár az ausztrál könyvtárak vásároltak kis számban Magyarországról szóló könyveket, a magyar bevándorlók jelenléte nem kis mértékben járult hozzá ahhoz, hogy az ausztrál könyvtárakban a magyar tárgyú és magyar nyelvű állomány kiszélesedett.

Ennek egyik oka az volt, hogy a magyar bevándorlók könyvei előbb-utóbb közkönyvtári tulajdonba kerültek. A negyvennyolcas szabadságharccal foglalkozó könyvek egy része így jutott a State Library of Victoria polcaira, s egynehányukban megtalálható volt a tulajdonos negyvennyolcas honvédtiszt neve. Ugyancsak ilyen módon került a State Library of New South Walesbe egy száz évvel későbbi bevándorló hagyatékából a Corpus Iuris Hungarici teljes sorozata 1938-ig. A közművelődési könyvtárakban és egyesületi gyűjteményekben található magyar nyelvű anyag nagy része szintén magántulajdonból ered.

A magyar bevándorlók már a XIX. század közepétől kezdve maguk is termeltek könyveket, mind angol, mind magyar nyelven, és ezzel is növelték a köztulajdonban található személyi, nyelvi és tárgyi hungarikumok számát. Ezek között a kis számú, az ausztráliai magyarsággal foglalkozó vagy életrajz jellegű könyv fontos forrása az ausztráliai magyarok történetének.

Jelentős szerepet töltöttek be még a magyar könyvtárosok, akik szinte kivétel nélkül szorgalmazták a magyar vonatkozású anyag beszerzését.

Végül is a magyar bevándorlók pusztai ittlétükkel, valamint olvasói igényükkel érdeklődést keltettek Magyarország és a magyar kultúra iránt és ezáltal hozzájárultak ahhoz, hogy a könyvtárak vegyenek magyar vonatkozású könyveket.

Folyóiratok

Az államok közötti nagy távolságok és a szétszórta élő magyar bevándorlók közötti politikai és vallási különbség következményeként az 1948-at követő két évtizedben kb. 50 magyar folyóirat jelent meg Ausztráliában. Legtöbbjük tiszavirág-életű volt és az állami könyvtárakban még kötelező könyvtári példány sem maradt belőlük. A könyvtárak, akár csak a canberrai Nemzeti Könyvtár, csak ímmel-ámmal gyűjtötték az idegen nyelvű helyi sajtótermékeket. A két legjelentősebb folyóirat, a *Független Magyarország* (1951–1967; 1957 előtt *Dél Keresztje*) és a *Magyar Élet* (1958–) is csak hiányosan található meg a nagyobb könyvtárakban.

Aprónyomtatványok

Az idegen nyelvű aprónyomtatványokat szinte teljesen elhanyagolták az ausztrál könyvtárak. Nagyobb mennyiségben ezek csak egyesületi- vagy magángyűjteményekben találhatók.

Kéziratok

Az európai könyvtáraktól eltérően az ausztrál könyvtárakban található kéziratok hungarika kizárólag magyar bevándorlóktól származik.

Sajnos a szabadságharcos korszakból a Leviny Ernő castlemaine-i „Buda” házában található szűkös archívumon kívül magyar kézirat eddig még nem került ausztrál közgyűjteménybe. Az 1937 óta Ausztráliába érkezett menekültek kéziratai főleg a nyolcvanas évektől kezdve kerültek közkönyvtári kezelésbe. Várható, hogy a Barcs, Fabinyi, Mensáros, Orbán és több más jelentős kézirat lététbe helyezése egy folyamat kezdetét jelzi. De a könyvtárakban őrzött, nem pusztán magyar vonatkozású kéziratok közt is van olyan, amely hasznos adatokat szolgáltat az ausztráliai magyarság történetéhez. Különösen áll ez olyan kéziratokra, amelyek általá-

nosságban foglalkoznak az Ausztráliában élő külföldiekkel vagy bevándorlókkal. Kiragadott példa erre a sydney-i Mitchell Library-ben őrzött Holdsworth hadifogolytáborral kapcsolatos kéziratgyűjtemény (1918), valamint a National Library of Australia kéziratgyűjteményében található, második világháború utáni World University Service gyűjtemény.

Disszertációk (Tézisek)

Ausztráliai egyetemek három színvonalon fogadnak el téziseket. Legalsó fokon áll a Honors bachelor (többnyire B. A. Hons) tézis. Ennél magasabb fokúak a Masters rangra pályázók Masters és Masters Honors tézisei, majd az ennél is magasabb fokú doktori (Ph. D.) tézisek.

A doktori és masters, valamint masters honors tézisek eredeti példányát az egyetemi könyvtárak az egyetem megbízásából más könyvtári anyagtól elkülönítve őrzik és olvasásukra, valamint másolásukra sajátos szabályok vonatkoznak. A tézisek általában nem kölcsönözhetők. A bachelor honors téziseket rendszerint nem az egyetemi könyvtárakban, hanem az azt elfogadó tanszéken őrzik.

Ausztrália-szerre ma már alig van egyetem, amelyben ne akadna olyan tézis, amelyet magyar bevándorolt vagy annak gyermeke írt. A disszertációk nagy száma, széles körű eloszlása, valamint a szerzők magyar hátterének sokszor bizonytalan volta miatt ez a kiadvány néhány magyar tárgyútól eltekintve, nem foglalkozik a tézisekkel.

Hangfelvételek

A hetvenes évek közepétől kezdve számos ausztrál könyvtár és történelmi társulat (köztük városi és körzeti, többnyire amatőr vezetés alatt álló egyesület) alapított hangfelvétel-gyűjteményt. A gyűjtött anyag interjúkból és személyes visszaemlékezésekből áll, amelyeket hangszalagon örökítenek meg. Amíg a nagyobb könyvtárak többnyire közismert személyek visszaemlékezéseit gyűjtik, a kisebb helyi könyvtárak és történelmi egyesületek a multikulturális eszme terjedésével az „átlagbevándorló” visszaemlékezéseiről készítik hangszalagokat (Oral History Tapes).

Az ilyen kisebb intézményeket, valamint azokat a könyvtárakat, amelyek hungarika-anyaga csupán pár hangszalagból áll, nem soroltuk fel.

3. Az ausztráliai bevándorlás-kutatás levéltári forrásai

Bár a bevándorlók nyomait kutató történész számára a könyvtárakban található anyag jelentős segítséget nyújt, az alapvető források java nem könyvtárakban, hanem ausztrál hivatalokban vagy levéltárakban található.

Az ilyen kutatást megnehezíti az, hogy mióta az ausztrál kontinens államai 1901-ben szövetségbe tömörültek, a közigazgatási funkciók megoszlanak az államszövetség (Commonwealth of Australia) és az azt alkotó tagállamok között. Következésképpen a kutatóknak nemcsak a Canberrában székelő szövetségi levéltárral (Australian Archives) és annak minden államban működő fiókjai-val kell kapcsolatba lépnie, hanem ha 1901 előtti vagy olyan 1900 utáni anyag érdekli, amely állami funkció terméke, akkor fel kell, hogy vegye a kapcsolatot az állami hivatalokkal, illetve az állami levéltárakkal is.

A bevándorlókval kapcsolatos legfontosabb iratok lelőhelyei:

– Állampolgársági iratok (*Naturalisation papers*)

Az 1903 utáni anyag a canberrai levéltárban található. A korábbi anyag az állami levéltárakban, kivéve Victoria és Dél-Ausztrália állampolgársági iratait; ezeket az állami szervek átadták a canberrai nemzeti levéltárnak.

– Hajólisták és tengerentúli repülőjáratok utaslistái

Államonként változik. A régebben (kb. 1903–1920 előtt) érkezett utasok listái az állami levéltárakban vannak, a későbbi listákat a szövetségi levéltár állami fiókjai őrzik.

– *Anyakönyvi dokumentáció*

A születés, házasság és halál dokumentációja állami jogkörbe esik. Az erre vonatkozó iratokat az államokban székelő anyakönyvi hivatalok (Registrars of Birth, Death and Marriages) őrzik.

– *Bíróság, hagyatékok, telekkönyv, csődeljárások*

Ezek állami jogkör alá esnek. Dokumentációjukat vagy az illetékes állami hivatal, vagy az állami levéltár őrzi.

4. Magyar egyesületek levéltárai

Bár az ausztráliai magyarságnak csak egy kis százaléka tagja magyar egyesületeknek, az egyesületek szerepe fontos része az ausztráliai magyarok történetének.

Hasonlóan a folyóiratokhoz, az egyesületek között is sok volt a rövid életű. De volt, és néhányuk komoly múltra tekinthet vissza. A már megszűnt kisebb és tiszavirág-életű egyesületek aligha vezettek rendszeres jegyzőkönyveket vagy tartottak levéltárat, és ha tán tették ezt, anyaguk tudunkkal nem került közgyűjteménybe. A nagyobb, életképes egyesületek viszont egyelőre őrzik levéltáraikat. Hogy valaha ausztrál vagy magyar közgyűjteménybe kerülnek-e, azt a jövő fogja eldönteni.

HUNGARICA AND HUNGARIAN TRACES IN AUSTRALIA

DR. EGON KUNZ

1. Hungarian emigration to Australia

Australia's first settlers were convicts and the soldiers who accompanied them. Within fifty years the first Hungarian immigrant appeared. Since then there have always been Hungarians living on the fifth continent, even if their numbers were for the most part small.

On the basis of the time of their arrival in Australia and the reasons for their departure from Hungary, the following waves can be identified:

- The early immigrants: 1833-1851

Around thirty Hungarian citizens, mostly of Jewish origin, arrived in Australia in this period. The departure of some of them was connected with the persecution of Jews which accompanied the cholera plague of 1831. After spending some time in England they finally reached Australia where they became successful tradesmen and merchants.

- The gold-digger refugees from the Hungarian War of Independence of 1848/49, between 1851-1867

Around 100 Hungarian men and a few Hungarian women. Most of them had taken part in the War of Independence, although there were others who had been abroad when the struggle was defeated and decided to try their luck on the Australian gold-fields rather than return home. The majority were educated people who had served in the Hungarian revolutionary army as officers.

- Non-refugee emigrants in the period from the 1867 Compromise and World War I: 1867-1914

Around 100–300 persons. They included highly trained specialists, particularly engineers, sailors who had deserted from ocean-going vessels and landless peasants as well as people who left Hungary for personal reasons.

– *Refugees of the 1919 Hungarian commune and emigrants from outside the borders drawn by the Treaty of Trianon: 1919–1934*

These two separate groups increased the number of Hungarians in Australia by about 240. Most of those who fled after the collapse of communism were skilled workers. The majority of the others were peasants from the Muraköz region who migrated to Australia when the region was incorporated into the newly formed state of Yugoslavia.

– *Refugees from the Hitlerite pressure: 1937–1940*

Around 800 Hungarians of Jewish or partly Jewish origin, who anticipating the dangers they would face, arrived in Australia with passports. This group was made up mainly of professionals and businessmen.

– *Relatives and acquaintances of the above who survived the war: 1944–1947*

Around 150 men and 250 women who arrived in Australia with emigrants' passports, mainly with the assistance of international Jewish organizations.

– *The Displaced Persons: 1948–1952*

The 12,000 Hungarians in this wave either left Hungary after having fled to the West in 1944–45 as the front advanced, or left the country illegally, alone or in small groups in the years between 1946 and 1949 as the border gradually closed. The condition for their entry to Australia was a two-year work contract. The first group included many army officers and public servants, while the second group had a high proportion of single male university students and young men who had recently graduated.

- The refugees of the Hungarian Revolt of 1956: 1956-57

Close to 15,000 refugees. Among them were many professionals and skilled workers.

- Emigrants from Northern Yugoslavia: 1960-1975

Under an intergovernmental agreement between Australia and Yugoslavia, 160,000 Yugoslav nationals emigrated to Australia in the sixties and seventies. It is estimated that some 7500 of them were Hungarians, mainly young skilled workers with families.

- The most recent group: 1958-

Since the 1956 wave, an average of 400 Hungarian nationals a year have arrived in Australia, some of them after leaving Hungary illegally. They represent practically all strata of society.

2. Australian Hungarica and Hungarian immigrants in Australia

Monographs

Although the Australian libraries purchased small numbers of books about Hungary, it was in considerable part due to the presence of Hungarian immigrants that the Australian libraries' stock of books on Hungarian subjects and in the Hungarian language expanded.

One of the reasons for this was that the books owned by Hungarian immigrants often found their way into the possession of libraries. It was in this way that some of the books on the 1848 Revolution ended up on the shelves of the State Library of Victoria (some of these are inscribed with the names of the former 1848 army officer who owned them. It was in the same way a century later that a full set of the *Corpus Juris Hungarici* up to 1938 came into the possession of the State Library of New South Wales from the legacy of an immigrant. Most of the material in Hungarian found in public libraries and the collections of associations also came originally from private owners.

From the mid-19th century on, the Hungarian immigrants themselves also produced books in both English and Hungarian thus adding to those items already held in Australian libraries which by their authorship, language or subject could be considered Hungarica. Among these, the few biographies and monographs dealing with Hungarians in Australia are important sources for the history of Australian Hungarians.

The Hungarian librarians, who practically without exception advocated the procurement of Hungarian-related materials, also played an important role.

Finally, by their very presence and their demands as readers, the Hungarian immigrants aroused interest in Hungary and Hungarian culture, helping to ensure that the libraries bought books on Hungarian subjects.

Periodicals

Because of the great distances between the states and the political and religious differences among the widely scattered Hungarian immigrants not less than 50 Hungarian periodicals appeared in the two decades following 1948. Most of them were short-lived and not even deposit copies in the state libraries have survived. Like the National Library in Canberra, the state libraries showed little enthusiasm for collecting locally produced periodicals in foreign languages. Even the two largest libraries held only incomplete sets of most important periodicals, Független Magyarország (1951–1967; before 1957: Dél Keresztje) and Magyar Élet (1958–).

Ephemera

The Australian libraries have almost entirely neglected minor printed materials in foreign languages. These can be found in larger quantities only in the collections of associations or private persons.

Manuscripts

In contrast with European libraries, the manuscript Hungarica found in Australian libraries originated exclusively from Hungarian immigrants.

Unfortunately, apart from the very small archive in the „Buda” home of Ernest Leviny in Castlemaine no material from the period of the Hungarian War of Independence has yet been acquired by an Australian public collection. The manuscripts of refugees arriving in Australia since 1937 began to pass into the care of libraries mainly from the eighties. The placing in trust of the Barcs, Fabinyi, Mensáros, Orbán and other important manuscript collections probably indicates the beginning of a trend. However other, not solely Hungarian-related manuscripts, preserved in some libraries could also include useful data for the history of Hungarians in Australia. This is particularly the case for manuscripts dealing in general with immigrants or foreign visitors living in Australia. Two examples selected at random are the collection of manuscripts relating to the Holdsworth prisoner-of-war camp (1918) held in the Mitchell Library in Sydney and the World University Service collection dating from after World War II in the manuscripts collection of the National Library of Australia.

Theses

Australian universities accept theses at three levels. The first is the thesis for the Honors bachelor (mainly B. A. Hons) degree. This is followed by the thesis for the Masters or Masters Honors degree and then by the doctoral (Ph. D.) thesis.

The original copies of doctoral, masters and masters honors theses are preserved for the universities in the university libraries and special rules apply to their reading and copying. In general the theses cannot be borrowed. The bachelor honors theses are usually kept not in the university libraries but in the departments where they were accepted.

There is now scarcely a library in Australia that does not have a thesis written by a Hungarian immigrant or the child of immigrants. Because of the large number of dissertations, their wide distribution and the frequent uncertainty concerning the author's Hungarian background, this publication does not deal with the theses, apart from a few which deal with Hungarian subjects.

Oral history collections

From the mid-seventies many Australian libraries and historical societies (including town and district associations, generally under amateur leadership) established oral history collections. These contain interviews and personal recollections preserved mostly on magnetic tape. While the larger libraries collect mainly the recollections of public figures, with the spread of multiculturalism, local libraries and historical societies also make oral history tapes of the recollections of „average immigrants“.

Smaller institutions of this kind and those libraries where the Hungarica material consists of only a few tapes have not been listed.

3. Archival sources for Australian immigration research

Although the material preserved in libraries is an important help for historians researching immigration, most of the basic sources are to be found not in libraries but in Australian public offices and archives.

Research of this kind is complicated by the fact that since the states of Australia joined in a federation in 1901, administrative functions have been divided between the Commonwealth of Australia and its states. This means that the researcher has to be in contact not only with the Australian Archives in Canberra and its branches operating in each of the states, but also with the individual state offices and state archives if he is interested in the period before 1901 or in material dating after that but the product of a state function.

Sources of the most important documents on immigrants:

– Naturalisation papers

Material from 1903 on is located in the Australian Archives in Canberra. Earlier material is in the state archives, with the exception of Victorian and South Australian naturalisations which were transferred to the Canberra archives.

– Ship passenger lists and overseas flight passenger lists

These vary from state to state. Lists of passengers who arrived earlier (before around 1903–1920) are found in the state archives (later lists are in the state branches of the Commonwealth Archives).

– Registration of births, marriages and deaths

The registration of births, marriages and deaths is a function of the states. The documents are preserved in the Registrars of Birth, Death and Marriages in the individual states.

– Court, probate, land register and bankruptcy proceedings

These fall within state jurisdiction. The documents are kept either in the state office concerned or in the state archives.

4. Archives of Hungarian associations

Although only a small percentage of Hungarians in Australia belong to Hungarian associations, these bodies play an important role in the history of Australian Hungarians.

Like the periodicals, there have been many associations. However, a few of them now look back on a substantial past. It is not likely that the smaller and short-lived associations no longer in existence kept regular minutes or archives and even if they did, as far as is known their material did not pass into public collections. However, the larger and viable associations are keeping their archives. Whether these will eventually pass into Australian or Hungarian public collections is a question for the future.

AZ AUSZTRÁLIAI KÖNYVTÁRAKRÓL

DR. EDVI-ILLÉS CSABA

1. A könyvtárak

Hivatalos adatok szerint Ausztráliának 13.000 könyvtára van. E számadat 10.000 iskolai, 1.000 szak (kutatóintézetek, szakmai egyesületek, különböző kormányhivatalok) könyvtárát tartalmazza. Továbbá 35 egyetem, más oktatási intézmény, a szövetségi és az államok/territóriumok parlamentjeinek könyvtárai és az ausztrál közművelődési hálózat adja az egységes nemzeti rendszert.

A közművelődési könyvtári rendszer három fokozatú, az ausztrál szövetségi rendszernek megfelelően. Ausztrália 1901-ig önálló, külön államokból állt, mindegyik a maga parlamentáris rendszerével, helyi közigazgatásával és némileg eltérő kulturális nézetekkel, ambíciókkal. Az 1901-es szövetség nem nyomta el ezt a történelmi fejlődést, de a szövetségi rendszert ezek fölé emelte. Meghagyta a helyi igazgatás felelősségét, az oktatás kérdéseit az egyes államokon belül. E történeti fejlődés eredménye a független könyvtárak laza együttműködése a rendszeren belül, ideértve a National Libraryt Canberrában (az Ausztrál Nemzeti Könyvtár a szövetségi kormány székhelyén), az államok/territóriumok könyvtárait (azaz a központi könyvtárakat Western Australia, South Australia, Victoria, New South Wales, Queensland, Tasmania, Northern Territory és Australian Capital Territory = Nyugat-Ausztrália, Dél-Ausztrália, Victoria, Új Dél Wales, Queensland, Tasmania, Északi Territórium, Ausztrál Főváros Territóriuma) központi könyvtárait és a helyi/regionális könyvtárakat, amelyek az államokon/territóriumokon belül jelentkező helyi igényeket elégítik ki.

Az európai könyvtári rendszerhez szokott olvasó bizonyára hiányolja az ausztráliai könyvtárak leírásából a tudományos akadémiákat. Tény, hogy a négy nagyobb interdiszciplináris akadémia (the

Academy of Social Sciences, Australian Academy of Sciences, the Australian Academy of Humanities, Australian Academy of Technological Sciences and Engineering = Társadalomtudományok Akadémiája, a Tudományos Akadémia, a Humán Tudományok Akadémiája, a Műszaki Tudományok és a Technika Akadémiája) egyike sem rendelkezik nagyobb könyvtári gyűjteménnyel. Az akadémiák elsősorban a szakmai szervezetek és kapcsolatok képviselői, a kiemelkedő érdemek elismerői némi lobbizással. A lobbizásba beleértendő a könyvtárak iránti érdekltség, főleg részvétel a tanácsadói testületekben és a könyvtárak iránti érdeklődés felkeltése. Az európai akadémiáknak talán a Királyi Társaságok felelnek meg leginkább. Állami hatáskörű szervezetek, jelentőségük a 19. század óta csökken.

A forrásokból nem derül ki tisztán, vajon a statisztikák tartalmazzák-e a különféle társadalmi- és magánszervezetek könyvtárainak adatait. Ide értendők az etnikai és kulturális klubok, a különböző magyar egyesületek, amelyek az államokban/territóriumokban működnek. Természetesen a jelentősebb könyvtárakkal rendelkező magyar egyesületek e füzetben helyet kaptak.

Az ausztrál információs forrásokról adott képhez hozzátartoznak a szövetségi és állami levéltárak. Ezek gyűjtik a kormányzati dokumentumokat. Meg kell említeni továbbá néhány magánlevéltárat is (üzleti, egyházi, iskolai, egyetemi).

2. A könyvtári gyakorlat

A könyvtári anyag katalogizálását és osztályozását az angol-amerikai gyakorlat befolyásolta. A leggyakrabban az angol-amerikai leírási szabályokat, a Dewey-féle Tizedes Osztályozást és a Library of Congress (Kongresszusi Könyvtár, Washington) tárgyszavazását használják. Csak néhány egyetemi könyvtár alkalmazza a Kongresszusi Könyvtár vagy más (Bliss) osztályozását, vagy néhány szakkönyvtár az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) rendszerét. A könyvtárak gyorsan haladnak a katalógusok teljes gépesítésében, elsősorban a nagy könyvtárak a kurrens állomány feldolgozásánál használják, továbbá a központi katalógus, valamint a megosztott

katalogizálási rendszerben és az ausztrál bibliográfiai hálózatban. Mindez igénybe vehető a Nemzeti Könyvtáron keresztül, a résztvevő mintegy 1000 könyvtár támogatásával. E rendszer hasznos volt annak megállapítására, hol található hungarika-anyag. A hungarika-anyag mélyebb feltárására a helyi on-line katalógusokat is kiaknázták a kötet anyaggyűjtői. Bár hasznos információkhoz jutottak, meg kell említeni a rendszer hátrányait is, ha az eredményeket értékeljük. Például a magyar szerzők szépirodalmi műveit a katalógusokból nem mindig lehetett megállapítani, néhány elkerülhette a gyűjtők figyelmét. Úgyszintén a régebbi (1980 előtti) anyag csak a kézi rendszerekben van meg, és nem került be a gépesített központi katalógusba. Egy régi, cédulaszerű központi katalógus mikrofilmeken hozzáférhető. Ezen keresztül ellenőrizni lehetett, ha gyanítható volt hungarika-gyűjtés, vagy emlékeztek a gyűjtők ilyenre. De mivel ez a rendszer csak főlapokat tartalmaz, tárgyi keresésre nem alkalmas. (Az ismert, vagy így felismert hungarika-gyűjteményekről azután az anyaggyűjtők, helyi fölkeresési módszereket használva, kitöltöttek egy részletesebb leírást kereső kérdőívet.)

Az ausztrál könyvtárak közti együttműködés elég komplex. A fejlesztést és tevékenységet nem koordinálja felsőbb vezetés, de egy sor mechanizmus létezik, amelyek gátolják a hasonló érdekek ütközését, továbbá felhívják az illetékes hatóságok figyelmét a könyvtárak érdekeire és problémáira. A szakmai érdekeket az Australian Library and Information Association (ALIA) = Ausztráliai Könyvtárak és Információs Intézmények Egyesülete képviseli. Általános kérdésekkel foglalkozik az Australian Council of Libraries and Information Services (ACLIS) = Könyvtárak és Információs Szolgálatok Ausztrál Tanácsa. Az egyetemi könyvtárakat érintő ügyek a Council of University Libraries (CAUL) = Egyetemi Könyvtárak Tanácsa feladatkörébe tartoznak. Az állami központi könyvtárak munkáját a Council of State Libraries (CASL) = Állami Központi Könyvtárak Tanácsa koordinálja. Az állami központi könyvtárak legtöbbje valamilyen módon segíti az adott állam közművelődési könyvtári hálózatát. Ilyen szolgáltatás például, hogy ellátják a könyvtárakat etnikai

és multikulturális kiadványokkal, illetve koordinálják ezt a tevékenységet. Az ausztráliai magyar közösségek hungarika-ellátásának is ez az egyik forrása.

3. A hungarika-állomány

Előzetes felmérést kellett végezni annak megállapítására, hogy mely könyvtárak kerüljenek e kötetben feltárássra. Bár a magyar nyelvről és kultúráról némely iskolában folyik oktatás, az iskolai könyvtárakat nem vették számításba, mivel rendszerint nem rendelkeznek jelentős hungarika-anyaggal. A szakkönyvtárakban sem vártak szokatlan gyűjteményt az adott szakterületen megszokott szakirodalmon túlmenően. A kormányhivatalokban sem gondoltak az ott folyó munkát támogató kiadványok mellett egyéb érdekességre. A kormányzati hivatalok könyvtárai egyébként sem nagyok. Így csak néhány szakkönyvtárhoz fordultak, vagy azért, mert az általános megállapítás alól kivételt képeztek, vagy mert a kormányhivatal feladatkörébe tartozott a magyar emigráció kérdéseivel való foglalkozás.

A parlamenti könyvtárakat megkeresték. Az államok parlamenti könyvtáraiban jelentős történeti anyagot lehet találni. Egy-egy parlamenti könyvtár a világ minden tájáról gyűjti a törvénykezési vagy hasonló anyagot.

Bár az egyetemeken sem folyik magyar vonatkozású előadás, de természetesen várható, hogy a nagyobb egyetemi könyvtárakban van jelentős hungarika-anyag. Ennek oka a gyűjtemények nagysága, a szélesebb körű gyűjtés, a hosszabb fennállás. A legnagyobb könyvtárak a legrégebb egyetemeken találhatók. Az 1850-es években alapították az első kettőt Sydneyben, ill. Melbourne-ben. De néhány újabban alapított egyetemen (az 1950-es, 1960-as évek), is vannak gazdag gyűjtemények, több milliós állománnyal. A kisebb egyetemek nincsenek ilyen jól ellátva, ezeket nem is vonták be a felmérésbe.

A nagyközönséget szolgáló könyvtárak felé fordulva az Ausztráliai Nemzeti Könyvtár célja az Australiana gyűjtemény lehetőleg teljessé tétele. Ez azt jelenti, hogy az államközösség bármely államában/territóriumában kiadott anyagot gyűjti. Kötelespéldány-törvény támogatja ezt a célkitűzést, ezért gazdag gyűjteménye van a

magyar származású szerzők Ausztráliában kiadott műveiből. Egyébként a kötelezpéldány-törvény nem foglalja magába az állami és szövetségi hivatalos kiadványokat, ezek beszerzéséről külön intézkednek.

Az Ausztráliai Nemzeti Könyvtár állományépítését egyéb intézkedések mellett a jelentős angol könyvgyűjtők teljes könyvtárának megvásárlása segíti. Ilyen vásárlások útján került Ausztráliába egy sor ritka hungarikum, elsősorban történeti, földrajzi és vallási tárgykörben.

Az állami központi könyvtárakat a saját állam területére vonatkozó kötelezpéldány-rendelkezések gyarapítják. Az egyes államokban kiadott, magyar származású szerzők műveihez is hozzájutnak egy példányban. Néhány állam központi könyvtára igen gazdag (milliók állomány) és komoly kutatásokat tudnak támogatni. A korai, állami központi könyvtárakat a British Museum Library mintájára hozták létre, céljuk hasonló gyűjtemény kiépítése volt. A gyűjtés e korai módszere néhány értékes hungarikum beszerzéséhez vezetett, mint pl. Victoria Állam Központi Könyvtárában a Thuróczy-krónika is megtalálható. Újabban a 19. századi ambíciók helyett a középpontban az egyes államok kiadványainak gyűjtése került, az egyéb Australiana gyűjtése és a közösség gazdasági igényeinek kielégítése mellett.

A regionális/helyi könyvtárak (a jobbák 50–100.000 kötettel) a helyi oktatási, szórakozási igényeket elégítik ki. A központi és a regionális/helyi könyvtárak közötti kapcsolat minden egyes államban/territóriumban más és más. Kiterjed ez az erős központi koordinálástól, a már említett válogatott forrásokkal történő ellátástól a regionális szakosodásig. Ez utóbbi jelenthet magyar anyaggal való ellátottságot. Néhány helyi könyvtár állománya elég értékes volt, hogy bekerüljön a felmérésbe.

Kétségtelenül fontos anyag van magánkézben: az ausztráliai magyar bevándorlók családi értékeket hoztak magukkal. Magángyűjtemények alakultak ki tudományos kutatás során, vagy a kulturális gyökerek megőrzésére. Sajnos az ilyen gyűjtemények vagy értékes egyedi darabok fellelése lehetetlen. Esetenként vétel, ajándék, letét formájában utat találnak az ausztrál könyvtári rendszerbe, a ma-

gyar közösségek könyvtáraiba, vagy ritka esetben magyarországi intézményekbe. Az anyaggyűjtők kísérletet sem tettek, hogy ilyen gyűjteményeket vagy egyes műveket felderítsenek és a felmérésbe bevonjanak.

A NOTE ON AUSTRALIAN LIBRARIES

DR. CSABA EDVI-ILLES

1. The libraries

According to official counting, there are over 13,000 libraries in Australia. The count includes more than 10,000 school libraries, over 1,000 'special libraries' (serving specialised research establishments, professional associations, and the departments of the various governments), the libraries of the 35 universities forming the unified national system and those of other tertiary educational institutions, the libraries of the federal, state and territory parliaments, and Australia's public library system.

The public sector library system has three tiers, corresponding to the three-tiered structure of the Australian federal system. Until 1901 Australia consisted of a number of separate states, each with its own parliamentary system and local administration, and a slightly different cultural outlook and ambition. Federation in 1901 did not override these, but placed a superordinate federal system above the states, in which some of the rights and responsibilities, including responsibility for local administration and for education within the boundaries of the state, were retained by the states. It is this historical development that resulted in a loosely collaborating system of independent libraries which include the National Library of Australia in Canberra (the seat of federal government), the state and territory libraries (i.e. the central libraries of Western Australia, South Australia, Victoria, New South Wales, Queensland, Tasmania, the Northern Territory and the Australian Capital Territory), and the local or regional libraries, serving localities within the states and territories.

The reader used to pattern of library services in Europe is likely to miss the mention of professional academies in this description of Australian libraries. The fact is, however, that the four major interdisciplinary academies of Australia (the Academy of the Social

Sciences in Australia, the Australian Academy of Science, the Australian Academy of the Humanities, and the Australian Academy of Technological Sciences and Engineering), do not have large library collections. The academies are primarily agents of professional organisation and contact, and the recognition of outstanding merit, with some lobbying function. The lobbying function includes an interest in library matters, but mainly through participation in advisory bodies, and the promotion of library related public inquiries. The nearest equivalent of the European Academies (of Science) are the Royal Societies. State based, their importance has declined since the end of the nineteenth century.

It is not clear from the sources whether the statistical count includes the libraries of various private social organisations. These would include a number of 'ethnic' and cultural clubs, including the various Hungarian associations, with known library holdings, were, of course, included in the survey.

To complete the picture of public information resources in Australia, the federal and state archives, collecting the appropriate government records; and some private (business, church, school and university) archives, should also be mentioned.

2. Library practices

Cataloguing and classification of library material in Australia bears British and American influences. Anglo-American cataloguing rules are used, most frequently with Dewey decimal classification and Library of Congress subject headings. Only a small number of university libraries use the Library of Congress or other (e.g. Bliss) classification, and only some special libraries use the Universal Decimal Classification. The library catalogues are rapidly moving towards complete automation, at least for current holdings in the larger libraries, and a computerised union catalogue and shared cataloguing system, the Australian Bibliographic Network, is available through the National Library. It is partially supported by the participating libraries, about 1,000 in number. Use was made of this system to locate libraries most likely to hold Hungarica, and

the contributors also made use of the facilities of local on-line public catalogues to find more detailed information about holdings of Hungarian material. While useful indications of holdings were obtained this way, the limitations of the systems must be remembered when assessing the results. For example fiction by Hungarian authors is not always identified in the cataloguing record as such and some would have eluded the compilers. Also, older (pre-1980) material is only accessible through manual systems and is therefore not added to the computerised union catalogue. A microfilm record of an old, card-based union catalogue is available, and has been used to verify suspected or remembered holdings, but being a main entry only system it cannot be used for subject searching. (Where significant Hungarica holdings were identified, the contributors used local finding aids to fill in a questionnaire designed to elicit a more detailed description.)

The pattern of collaboration between Australian libraries is rather complex. There is no overall authority to co-ordinate their development and activities, but there are a number of mechanisms in existence to ensure that similar interests do not clash, and that the interests and problems of libraries are drawn to the attention of funding authorities. Professional interests are represented by the Australian Library and Information Association (ALIA), general library issues by the Australian Council of Libraries and Information Services (ACLIS), issues affecting the university libraries by the Council of University Libraries (CAUL), and the state libraries co-operate through the Council of Australian State Libraries (CASL). Most of the state libraries help, in various ways, the public library system of the state concerned. A service frequently provided is the coordination of the supply of 'ethnic' or 'multicultural' publications, one of the sources of Hungarica to Australia's Hungarian community. Otherwise the more formal mechanisms of collaboration just described, and the informal, and sometimes even formalised, arrangements between individual institutions has no relevance to this survey.

3. Hungarica holdings

In selecting libraries to be included in this survey, some preliminary estimate of their likely holdings of Hungarica had to be made. Although a few schools do offer courses in the Hungarian language and culture, no school library was approached, as extent of Hungarian material held was not expected to be notable. While some special libraries would include, in the standard technical literature of a specialist subject, or in the collection offered to support the work of the government department it serves, the relevant specialist monographs and serials published in Hungary, again no unusual holdings were anticipated. Also, departmental libraries are often quite small. Only a few special libraries were therefore approached, either because they were known to be an exception to this general statement, or because the government department they support had extensive dealings with Hungarian migrants.

An approach was made to some of the parliamentary libraries. The state parliamentary libraries may hold some historical material of significance, and some parliamentary libraries collect legislative and other material of interest from around the world.

Although no university offers courses in Hungarian, it is more natural to expect to find significant Hungarica holdings in the major university libraries, if only because of their larger size, more diversified collecting, and a longer history. The largest libraries are to be found in the older universities (the first two of which were founded in the 1850's, in Sydney and Melbourne) and some of the universities newly established in the 1950's and 1960's. Typically these hold several million volumes. Many of the smaller universities are not so well endowed, and these were not included in the survey.

Turning to the libraries serving the general public, one of the aims of the National Library of Australia is to develop a near-comprehensive collection of Australiana, covering material originating in any of the states and territories of the Commonwealth of Australia. It is supported in this by legal deposit legislation. It therefore has extensive holdings of works by Australian authors of Hungarian origin. Legal deposit, incidentally, does not embrace

(state or federal) government publications, which are acquired under special arrangements.

Also, the building of the collections of the National Library of Australia relied, among other measures, on the acquisition of entire libraries of notable British collectors. It is through these purchases that a number of rare Hungarica found their way to Australia. They are largely historical, religious or geographical in their orientation.

The state libraries are supported by legal deposit arrangements that operate within the state concerned, and would have acquired works by authors of Hungarian origin publishing within the state. Some of the state collections are large (of the order of one million volumes) and are capable of supporting serious research. The early state libraries were modelled largely after the library of the British Museum, and originally aimed to develop collections of similar quality. This early pattern of collecting led to the acquisition of some fine Hungarica, an example of which is the Thuroczy noted in the State Library of Victoria. In more recent times the ambitions of the 19th century have been replaced by a focus on the publications of the individual states in which the library operates, and, secondly, on other Australiana, and on assistance to the business community.

The regional and local libraries (the better ones are usually 50–100,000 volume strong) serve local educational and recreational needs. The relationship between the central library and the regional or local libraries is different in each state and territory, ranging from strong central coordination, through the provision of selected resources, as described above, to some sort of slight regional specialisation, which does include, in some cases, specialisation in the provision of Hungarian materials. Some of the local library holdings seemed worth including in this survey.

Undoubtedly important Hungarica material exists in private hands: family treasures brought to Australia by Hungarian migrants, and private collections developed for study, research, or in an attempt to maintain cultural roots. Such collections or individual valuable items are, however, impossible to trace. Eventually, by sale, donation, or bequest, they are likely to find their way into

the Australian library system, into the libraries of Hungarian community organisations in Australia, or, in some rare cases, into the libraries of research organisations in Hungary. No attempt was made to identify and report on such items or collections.

**INTÉZMÉNYEK AZ ÁLLAMOK, AZON BELÜL
A HELYNEVEK SORRENDJÉBEN**

**INSTITUTIONS IN ORDER OF THE STATES,
WITHIN THOSE IN GEOGRAPHICAL ORDER**

AUSTRALIAN CAPITAL TERRITORY

(ACT)

CANBERRA

1.

A.C.T. LIBRARY SERVICE

Canberra City, ACT 2600

East Row

Telefon: 06/207-5155 Fax: 06/207-5008

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Vic Smorhun, Chief Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz.

Állománya: 600.000 kötet, beleértve hangzó anyagot, videót stb. A könyvtári szolgálat 8 kerületi- és mozgókönyvtárból áll. Magyar nyelvű gyűjteménye a Woden Town Centre-i kerületi könyvtárban található. Szinte teljes egészében Körmendy Mihály hagyatéka, amelyet a könyvtár 1989-ben szerzett meg. Tartalma nagyrészt szépirodalom magyar nyelven (560) és 100 egyéb mű. Angol nyelven 85 mű van a szolgálat állományában, megoszlásuk: történelem 9, 1956-os forradalom 10, politika 10, útikönyv és ismertető 25. Magyar emigránsok művei csak véletlenszerűen kerülnek az állományba. Az állományt on-line katalógus tárja fel. A könyvtár ismertetője az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

2.

AUSTRALIAN NATIONAL UNIVERSITY LIBRARY

Action, ACT 0200 GPO Box 4

Telefon: 06/249-4428 Fax: 06/249-0058

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Colin Steele, University Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Állománya: 1.300.000 kötet, kb. 60 kézirat. Egyetemi oktató és kutató könyvtár. Az állományt on-line katalógusban tárja fel. Hungarika-anyaga kb. 160 mű (életrajz 15, magyar nyelv 60, zenei tárgyú 10, történelem 18). Számottevő a könyvtár kivándorló-bevándorló menekültügyi gyűjteménye. Ezekből kevesebb, mint 10 foglalkozik csak a magyarokkal, de sok munkában található magyar

vonatkozás. Jelentős továbbá Nagy Kázmér dokumentumgyűjteménye az ausztráliai magyar egyesületekről, mozgalmakról, egyházakról (1951–1964 között). Többek közt tartalmazza az 1956-os menekülteknek érkezésükkor a Független Magyarországhoz (Sydney) írt leveleit.

Az egyetemen jelenleg nem folyik magyar történelem és magyar nyelv- és irodalom oktatás. Kelet-közép-európai témákkal viszont foglalkoznak, így e területen is található magyar vonatkozású anyag, úgyszintén az általános nyelvészet irodalmában.

3. AUSTRALIAN NATIONAL UNIVERSITY, NOEL BUTLIN ARCHIVES CENTRE

Canberra, ACT 2601

12 Balmain Crescent

Telefon: 06/249-2219 Fax: 06/249-0140

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Michael Saclier, Archives Officer

A gyűjtemény jellemzése:

A kereskedelmi- és magánjellegű anyagot őrző levéltár állománya: 12.000 polc folyóméter archív anyag és 1.000 kötetnyi referenz könyvtár. Alapításának elsődleges célja volt, hogy az egyetem közgazdasági intézetében folyó munkát támogassa. Ma a közgazdasági témán túlmenően az egyetem kutatóinak magán- és kutatási anyagát is gyűjti. A gyűjteményben található Kunz Egon kutatási anyagának egy része, amely tartalmaz 56 magyar emigráns szakemberhez intézett kérdőívet a beilleszkedés tapasztalatairól. A gyűjteményben más utalások is vannak, melyeket az ajándékozó 1988-ban kiadott, „Displaced persons” c. művéhez használt. A C. A. Price-gyűjtemény általában foglalkozik az ausztrál emigrációval, néhány magyar vonatkozást is tartalmaz.

Cédulakatalógus és jegyzékek tárják fel az állományt.

Kiadványai: Deposit Q 53. E. F.

Kunz papers 1970–1980. 3.6 m. Canberra.

List of holdings as at 1993. Canberra.

Bevezetője ismerteti a gyűjtemény történetét, jellegét, hozzáférhetőségét.

Mindkét kiadvány rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumban.

4.

COMMONWEALTH DEPARTMENT OF IMMIGRATION AND ETHNIC AFFAIRS LIBRARY

Belconnen, ACT 2617

Benjamin Offices, Chan Street PO Box 25 Belconnen, ACT 2616

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Marisa Vearing, Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Minisztériumi könyvtár, egyben a Melbourne-ben működő Bureau of Immigration and Population Research könyvtára is. Állománya: 30.000 kötet, 13.000 aprónyomtatvány. Közel 40 magyar vonatkozású nyomtatvány található a könyvtárban, zömmel könyvek, kb. 40%-a különlenyomat. A könyvek leírása az OSZK HD Archívumban megtalálható, az alább ismertetett kiadványokkal együtt. A könyvek foglalkoznak a magyarokkal a nagyvilágban, az emigráció és beilleszkedés kérdéseivel, a magyar történelmi és politikai háttérrel.

A nem-angolok bevándorlását az átlag ausztrál mindig ellenezte, ezért a kormány a propaganda minden eszközét felhasználta, hogy a háború utáni hatalmas nemzetépítő bevándorlási programot népszerűsítse. Innen ered a több mint 25.000 darabból álló, hivatásos fényképeszek készítette fényképgyűjtemény. Tárgyuk: a bevándorlók útja, érkezés, fogadtatás, család, népművészetük, a bevándorlók mint művészek, tudósok, dolgozók. Mintegy 90 kép az 1956-os magyar menekültek érkezését mutatja. Gépi kiíratású listáján a gyűjteményben található egyéni képek nevét közli. Ezen a listán elszórtan 200 magyar vonatkozású kép szerepel.

Az állomány egészét on-line katalógus tárja fel.

Kiadványai:

Swift, Philippe: Polish and Hungarian immigrants in Australia. July 1986. (Bibliography series)

Library information fact sheet

– Library publications

– Library catalogue (universal search module)

– Photographic archive

– Austrom (13 CD-ROM) adatbázis

– microMAIS (adatbázis)

– External catalogues (Australian NATIONAL Library, University of Canberra, Australian National Library)

– Serials in Australian libraries

Immigration in focus 1946–1990. A photographic archive. Canberra, 1990. IX, 389 p.

5.

NATIONAL LIBRARY OF AUSTRALIA

Parkes, ACT 2600

Parkes Place

Telefon: 06/262-1111 Fax: 06/257-1703

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

W. M. Horton, Director General

A gyűjtemény jellemzése:

A nemzeti könyvtár állománya: 2.500.000 kötet könyv, 10.200 kézirat (9.000 m), képek, térképek, kották, mikroformák, oral history. Az állományt on-line katalógus tárja fel. Mintegy 1.600 hungarikum van az állományban angol nyelven (történelem: 274, irodalom: 213, nyelvészet: 56, gazdaság: 70, nemzetközi kapcsolatok: 52, jog: 32, politika: 175, szociális viszonyok: 30, művészet: 10, néprajz: 28, országismertető, útleírás: 12, zenei anyag: 355). A részletes címléírások az OSZK HD Archívumában rendelkezésre állnak, csakúgy, mint a ritkaságoknak tekinthető művek leírásai a 17–19. századból. Ezek közül csak példaként emeljük ki: Pastoral letters, directed to the suffering Protestants of France groaning under the cruel persecution... Added, A brief and true account of the late persecution in Hungary... London, 1691. 80 [16], 648 p.

A hungarika-állományhoz mintegy 300 folyóirat tartozik, többségük rövid életű. 17 különösen érdekes cím jegyzéke ugyancsak megtalálható az OSZK HD Archívumában. A könyvtár kéziratgyűjteményének hungarikumai: Kemény Péter perthi magyar lutheránus lelkész kéziratai (40 cm), dr. Fabinyi Andrew (András) könyvkiadó kéziratai (8 m 80 cm).

Az oral history gyűjteményben mintegy 40 interjú és rádióriport van jelentős magyar emigránsokkal vagy Ausztráliába látogató magyarokkal. A képgyűjteményben csak néhány magyar vonatkozású mű van, pl.:

Cassab, Judy (Kaszab Judit) portréja Morris Westről.

Az állományt on-line katalógus tárja fel.

Kiadványai:

Publication in print

– Library and information science publications

– General publications and product

Mindkettő hozzáférhető az OSZK HD Archívumában.

6.

NATIONAL MUSEUM OF AUSTRALIA LIBRARY

Yarramundi, ACT 2600

Lady Denman Drive GPO Box 1901 Canberra, 2601

Telefon: 06/256-1111 Fax: 06/242-2123

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Glen Diamond, Multicultural Programs Officer

A gyűjtemény jellemzése:

A múzeum könyvtára csak muzeológiai szakmunkákat tartalmaz, melyek a múzeumi munkához szükségesek.

Az 1980-ban alapított múzeum főleg Ausztrália társadalmát és kultúráját hivatott dokumentálni. Különös súlyt fektet a bevándorlók életének és azok Ausztrália kulturális és gazdasági fejlődéséhez való hozzájárulásának dokumentálására. Kialakuló éveiben a múzeum dr. Kunz Egont szerződtette, mint bevándorlásügyi szakértőt. Rajta keresztül számos magyar vonatkozású gyűjtemény került a múzeumba megőrzésre, nemcsak múzeumi tárgyak, hanem kézira-

tok, okmányok, nyomtatványok, fényképek is. Jelentős ezek között dr. Stephen Csordás (délsarki expedíció orvosa), dr. Fabinyi Andrew (András) (könyvkiadó) és a St. George–Budapest Soccer Club gyűjteménye.

Az állományt on-line katalógus tárja fel.

Egyes tárgyak részletesebb leírása, valamint az alábbi kiadvány az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

Cook, Glen–Zubrzycki, Jerzy: Migrant heritage. A guide to the collection. Canberra, 1992. 79 p., ill. (Magyar vonatkozások: pp. 8, 31–33, 36, 56, 58, 60–61, 72.)

NEW SOUTH WALES
(NSW)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

ARMIDALE

7.

UNIVERSITY OF NEW ENGLAND, DIXON LIBRARY

Armidale, NSW 2351

Telefon: 067/732166 Fax: 067/711602

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

K. G. Schmude

A gyűjtemény jellemzése:

Állománya: 780.000 kötet. Oral history és képgyűjteménye is van. Az etnikumok folyóiratait is gyűjti. Hungarika-anyaga mintegy 100 angol nyelvű kötet, ezek jegyzéke az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll. Tárgyuk: történelem, politika, gazdaság társadalomtudományok. Érdekességgként említjük meg, hogy néhány könyv a különböző államokban élő magyarokkal foglalkozik, így magyarok Pápua Új Guineában, Kanadában és természetesen Ausztráliában.

A könyvtár állományát 1975-ig cédulakatalógus, azután on-line katalógus tárja fel.

Országos Széchényi Könyvtár

SYDNEY

8.

AUSTRALIAN MUSEUM LIBRARY

Sydney, NSW

6–8 College Street, PO Box A 285 Sydney 2000

Telefon: 02/339-8152 Fax: 02/360-4350

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Janice Howie

A gyűjtemény jellemzése:

Állománya: 120.000 kötet, 2.000 kurrens periodikum cím. A múzeumi szakkönyvtár mintegy 80 hungarikummal rendelke-

zik az archeológia, etnológia, útikönyvek, útleírások területéről. Közülük 14 magyar nyelvű: periodikumok, ill. acták és annalesek. Állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

9.

BLACKTOWN CITY COUNCIL LIBRARIES

Blacktown, NSW 2148

Westfield Palace

Telefon: 02/839-6677

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 280.000 kötet, 350 periodikum cím. Mintegy 730 kötet hungarikum van a könyvtárban, történelem, kiemelten: az 1956-os magyar forradalom, gazdaság, politika, szociális helyzet, országismertetés, útleírás területéről, angol nyelven; jelentős a magyar irodalmi művek száma is. Állományát részben mikrofiche-, részben on-line katalógus tárja fel.

10.

BOTANY PUBLIC LIBRARY

Botany, NSW 2019

1423 Botany Road

Telefon: 02/317-0588

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 175.000 kötet, 200 kurrens periodikum cím. Mintegy 260 kötet hungarikum van a könyvtárban, kiemelten történelem, nemzetközi kapcsolatok, politika, szociális helyzet, országismertetés, útleírás, művészet, életrajzok angol nyelven. Magyar nyelvészet és irodalom. Az állományt cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

11.

DÉLVIDÉKI MAGYAR SZÖVETSÉG KÖNYVTÁRA

Plumpton, NSW 2761

Lot 8 Simms Road, PO Box 266 Seven Hills

Telefon: 02/675-2103

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Kabók Erzsébet

A gyűjtemény jellemzése:

Egyesületi könyvtár. Állományában 754 magyar nyelvű mű van: szépirodalom 450, vers 43, történelem 38, országismertetés 73, művészet 24, gyermek- és ifjúsági irodalom 126.

Az egyesületi életről, műsorokról 50 videofelvétel van, míg ugyancsak 50 hangfelvétel az egyesületi énekkar előadásairól és egyéb zenei anyagról készült. Az egyesületi életről 150 fénykép ad hírt. Csak tagoknak kölcsönöz.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

12.

FAIRFIELD CITY COUNCIL LIBRARIES

Cabramatta, NSW 2166

Railway Parade

Telefon: 02/725-0363

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 440.000 kötet, 480 kurrens periodikum cím. A hungarikumok száma kb. 470, történelem, 1956-os magyar forradalom, nemzetközi kapcsolatok, gazdaság, politika, szociális helyzet, országismertetés, útleírás, életrajzok, művészetek, zene, néprajz angol nyelven, és magyar irodalom. A könyvtár állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és online katalógus tárja fel.

13.

PARRAMATTA CITY LIBRARIES

Parramatta, NSW 2150

Civic Place

Telefon: 02/689-9933

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár. Állománya: 370.000 kötet, 420 kurrens periodikum cím. Hungarikumainak száma 340 kötet: történelem, 1956-os magyar forradalom, művészetek, biográfiák, országleírás, útleírás angol nyelven. Nyelvészet és magyar irodalom.

A könyvtár állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

14.

MACQUARIE UNIVERSITY LIBRARY

Sydney, NSW 2109

Telefon: 02/850-7892 Fax: 02/888-2087

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Carol Walker

A gyűjtemény jellemzése:

Tudományos egyetemi könyvtár. Állománya: 950.000 kötet. Állományában kb. 446 hungarikum van, közöttük 17 folyóiratcím, a történelem, a gazdaság, a politika és a társadalomtudományok területéről. Általában modern angol nyelvű kiadványok. Ezenkívül 1 kézirat, 3 térkép, 20 zenei anyag is hungarikumnak tekinthető. Magyar vonatkozású oktatás nem folyik az egyetemen, de a kelet-európai tanulmányok keretében gyűjtik mint multikulturális tárgy irodalmát, zenéjét. Néhány érdekesebb ritkaságuk jegyzékét megküldték. Ezek többségükben 18. századi és a múlt század elején kiadott művek. Az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll a lista.

A könyvtár állományát on-line katalógus tárja fel.

15.

RANDWICK CITY LIBRARY SERVICE

Maroubra, NSW 2035

669–673 Anzac Parade

Telefon: 02/314-4888

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 8.500 kötet. A hungarikumok száma kb. 170 mű, angol nyelven, ezek megoszlása a főbb területeken: történelem, 1956-os magyar magyar forradalom, művészetek, szociális helyzet, országismertetés, útleírás és magyar irodalom. A könyvtár állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

16.

SOUTH SYDNEY CITY LIBRARY SERVICE

Waterloo, NSW 2017

770 Elizabeth Street

Telefon: 02/698-5371

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 3.500 kötet, 250 egyéb. Hungarikumainak száma kb. 130, a történelem és magyar irodalom területéről. Állományát on-line katalógus tárja fel.

17.

STATE LIBRARY OF NEW SOUTH WALES

Sydney, NSW 2000

Macquarie Street

Telefon: 02/230-1414 Fax: 02/232-4816

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Alison Crook, Chief Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Az állami központi könyvtár Ausztrália vezető referenz és tudományos könyvtára. Állománya: 2 millió kötet, 30.000 kurrens periodikum cím, 18.000 kotta. Köteleespéldány könyvtár New South Wales,

ill. Ausztrália területére, így minden magyar vonatkozású mű vagy magyar szerző műve vagy itt, vagy/és a Mitchell Library-ben (vö. 18. sz.) hozzáférhető. A hungarikumok száma 2.200 kötet, az archeológiától a szociális helyzetig minden területre kiterjed. A Multicultural Service keretében magyar nyelvű felnőtt és ifjúsági művek állnak rendelkezésre. Mind magyarországi, mind etnikai folyóiratokkal rendelkeznek. A Sydney Morning Herald c. lap indexe kb. 2.000 magyar vonatkozású vagy magyar szerző cikkének leírását tartalmazza. Néhány érdekesebb ritkaság: a Corpus iuris Hungarici 1000–1938-ig 62 kötetben. Néhány mű leírása rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában az alább leírt könyvtárismertetővel együtt.

A könyvtár állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

Kiadványa:

Guide to the services of the State Library of NSW.

18.

STATE LIBRARY OF NEW SOUTH WALES, MITCHELL LIBRARY

Sydney, NSW 2000

Macquarie Street

Telefon: 02/230-1414 Fax: 02/232-4816

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Margie Burns

A gyűjtemény jellemzése:

A szakkönyvtár 1910 óta működik a State Library of NSW (vö. 17. sz.) keretében. David Scott Miller gyűjteménye alapozta meg. Az ausztrál történelmi anyag első és legnagyobb gyűjtője volt Ausztráliában. A külön tartott Dixon Library Sir William Dixon magángyűjteménye volt, könyveket, kéziratokat, térképeket, képeket stb. tartalmaz.

A Mitchell Library állománya: 1.200.000 kötet, 17.000 kézirat, 200.000 mikroforma, 500.000 kép, térképgyűjteménye is van. Minden New South Wales-ben kiadott művet gyűjt, így minden magyar szerző ott publikált kiadványát is. A hungarikumok szá-

ma angol nyelven 750 a művészet, biográfia, néprajz, nyelvészet, irodalom, zene, történelem, országismertető és a szociális helyzetet ismertető művekből. Ausztráliai magyar folyóiratainak jegyzékét megküldte. Kézirattára igen kiterjedt és értékes, magyar vonatkozások:

Derera, Nicholas F. iratai (1 kötet)

Barcs család iratai 1920–91 (7.3 m)

Kunz Egon kutatásai (2 mikrofilm-tekercs)

Kunz Egon: Hungarians in Australia (másolatban)

Orbán Dezső iratai 1910–1986 (3 m)

Pollitzer Sámuel iratai kb. 1890 (1 kötet)

Állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

A könyvtárat ismertető füzet az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

19.

SYDNEY CONSERVATORIUM OF MUSIC LIBRARY

Sydney, NSW 2000

109 Pitt Street

Telefon: 02/230-3710 Fax: 02/230-3709

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Claire McCoy

A gyűjtemény jellemzése:

A zenei szakkönyvtár állománya: 18.000 kötet, 120.000 kotta, 17.000 hangzó anyag. A hungarikumok száma 650 (magyar zene és történelem). Külön kiemelendő kb. 400 lemez, CD, hangfelvétel magyar zeneszerzőktől és mintegy 600 lapkivágat magyar zeneszerzőkről.

A könyvtár állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

20.

SYDNEY OPERA HOUSE LIBRARY

Sydney, NSW 2000

Bennelong Point GPO Box 4274 Sydney 2001

Telefon: 02/250-7252 Fax: 02/221-8072

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Paul Bentley

A gyűjtemény jellemzése:

A zenei szakkönyvtár állománya: 12.000 kötet 120 m kézirat, kották, 70.000 műsorfüzet, 50.000 fénykép. A hungarikumok száma: 150 a magyar zene és történelem területéről. Kb. 1.600 sajtókivágat magyar zeneszerzőkről és előadókról, 450 sajtókivágat Ausztráliában élő magyar zenészekről emelendő ki a gyűjteményből.

A könyvtár állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

21.

**SZENT ERZSÉBET OTTHON KÖNYVTÁRA =
ST. ELIZABETH HOUSE, NURSING HOME LIBRARY**

Dean Park, NSW 2761

1 Symonds Road, Hostel, Retirement Village

Telefon: 02/626-6810 Fax: 02/626-5756

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Tisztelendő Horváth Margit OSV, igazgató,
dr. Bodolai Zoltán

A gyűjtemény jellemzése:

Állománya: 7.000 kötet, ebből magyar nyelvű 5.200 (vers: 50, szépirodalom: 4.500, gyermek- és ifjúsági: 100, történelem: 200, néprajz: 100, vallásos tárgyú irodalom (közte magyar egyháztörténet): 450 stb. A 700 angol nyelvű mű megoszlása: történelem: 10, országismertetés: 5, művészet: 5, magyar írók angol fordításban: 20, angol szépirodalom: 650, emigráció-szociológia: 3, ausztrál tárgyú: 10. Magyar folyóiratai közül említjük: A Szív (New York) 1965–73; 1980–92. Jelentős fényképgyűjteménye is van, részben az Otthon történetéről 1930-tól és magyar tárgyú diapozitívek. Kéziratban

található: Tóth Tihamér beszédei; Marik P. lelki gyakorlatai; szent-beszédek kéziratban és hangszalagon, magyar zenei hanglemezzel, magyar tárgyú videoszalagokkal és magyar filmekkel rendelkeznek.

A könyvtár az otthon lakóinak, de a sydney-i magyaroknak is kölcsönöz.

Állományát cédulakatalógus tárja fel.

Kiadványa:

Szent Erzsébet Otthon Értesítő, 1981–.

22.

UNIVERSITY OF NEW SOUTH WALES LIBRARY

Kensington, NSW 2033

High Street PO Box 1 Kensington, NSW 2033

Telefon: 2/697-2686

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Christine Henderson

A gyűjtemény jellemzése:

Az egyetemi könyvtár állománya: 1,5 millió kötet, 13.000 kurrens periodikum, 18.000 térkép. Hungarikumainak száma: 2.700 az alábbi szakterületeken: archeológia, művészetek, életrajzok, néprajz, magyar nyelv- és irodalom, zene, 1956-os magyar forradalom, történelem, gazdaság, nemzetközi kapcsolatok, jog, politika, országhismertetés, szociális helyzet. Az anyag csak részben magyar nyelvű. Az akadémiai actákon kívül a Vízügyi Közlemények és Statisztikai évkönyvek képezik a magyarországi folyóiratokat.

Állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

23.

UNIVERSITY OF SYDNEY, FISHER LIBRARY

Sydney, NSW 2006

University of Sydney

Telefon: 02/692-2222 Fax: 02/692-4203

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

dr. Neil Radford

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár, állománya: 4 millió kötet, 25.000 kurrens periodikum, 1 millió mikroforma, 500 film. A hungarikumok száma: 3.800 az archeológia, művészetek, biográfia, néprajz, magyar nyelv- és irodalom, zene, történelem, 1956-os magyar forradalom, gazdaság, nemzetközi kapcsolatok, jog, politika, szociális helyzet területéről. Számos magyarországi folyóirat található állományában elsősorban az akadémiai acták és az angol nyelven megjelentek. Ausztráliai magyar szerzők egyetemre beadott disszertációit is itt őrzik.

Állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

24.

UNIVERSITY OF TECHNOLOGY LIBRARY

Hay Market, NSW 2000

Corner Quay Street – Ultimo Road,

PO Box 123 Broadway, NSW 2000

Telefon: 02/330-3388 Fax: 02/281-6167

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Steven O'Connor

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: kb. 800.000 kötet, 9.000 kurrens periodikum, 28.000 film. Hungarikumainak száma: 280. Hangsúlyozottan a gazdasági témakört gyűjti, de a művészetek, a néprajz, a zene, az 1956-os magyar forradalom, történelem, nemzetközi kapcsolatok, jog, politika, szociális helyzet területéről is van anyaga. A könyvtár állománya szak szerint megosztva 5 campus területén került elhelyezésre. A könyvtárat ismertető nyomtatvány az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

Állományát mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

WOLLONGONG

25.

WOLLONGONG CITY PUBLIC LIBRARIES

Wollongong, NSW 2500

41 Burelli Street

Telefon: 042/27-71111 042/29-4339

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Graeme Deutscher

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 380.000 kötet, 310 periodikum. Hungarikumainak száma kb. 650, elsősorban történelem és irodalom. További gyűjtőterületek: művészet, életrajzok, nyelvészet, zene, gazdaság, nemzetközi kapcsolatok, jog, politika, országismertetés, szociális helyzet. Az irodalmat magyar nyelven is gyűjtik. Állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és online katalógus tárja fel.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

NORTHERN TERRITORY

(NT)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

DARWIN

26.

NORTHERN TERRITORY UNIVERSITY LIBRARY

Darwin, NT 0811

Casvarina PO Box 41246

Telefon: 089/466-188 Fax: 089/45-1317

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

John Kis-Rigo

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 200.000 kötet, melyet on-line katalógus tár fel. Mintegy 50 hungarikummal rendelkezik a könyvtár.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

QUEENSLAND

(QLD)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

BRISBANE

27.

BRISBANE CITY COUNCIL LIBRARY SERVICE

Fortitude Valley, QLD

76 Commercial Road

Telefon: 07/253-5644

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

C. Molloy

A gyűjtemény jellemzése:

Közművelődési könyvtár, kölcsönöz. Állománya: 1.000.000 kötet, ebből kb. 60 hungarikum, angol nyelven a történelem, 1956-os magyar forradalom, nyelvészet és országleírás területén.

Allományát on-line katalógus tárja fel.

28.

GRIFFITH UNIVERSITY LIBRARY

Nathan, QLD 4111

Telefon: 07/875-7214 Fax: 07/875-7845

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Dr. Brian Cook

A gyűjtemény jellemzése:

Tudományos egyetemi könyvtár. Állománya: 223.000 kötet, 4.100 periodikum. A hungarikumok száma 80. Az angol nyelvű könyvek kb. megoszlása a megküldött jegyzék szerint (rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában) történelem: 10, gazdaság: 10, irodalom biográfiák: 5, nemzetközi kapcsolatok: 4, országleírás: 2, kisebbségek: 3 stb. Jelenleg az egyetemen nem folyik magyar vonatkozású oktatás. A humán fakultás most indította meg kutatói programját Európáról. Várható, hogy lesz érdeklődés a magyar kérdések iránt.

A könyvtár állományát on-line katalógus tárja fel.

31.

**STATE LIBRARY OF QUEENSLAND,
PUBLIC LIBRARIES DIVISION**

Teneriffe, QLD 4005

24 Macquarie Street

Telefon: 07/358-4588 Fax: 07/358-3365

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Janet Worden

A gyűjtemény jellemzése:

Az állami központi könyvtár közművelődési könyvtár részlege. A több nyelvű állomány: 78.500 kötet, a teljes állomány 292.239 kötet. A hungarikumok száma összesen 2.012 egység (felnőtt irodalom 1.737, ifjúsági 275). A magyar nyelvű gyűjtés közművelődési célokat szolgál és a hálózaton keresztül kölcsönözhető. Az állományt on-line katalógus tárja fel.

32.

UNIVERSITY OF QUEENSLAND LIBRARIES

St. Lucia Campus, QLD 4012

University of Queensland

Telefon: 07/365-6342 Fax: 07/365-6888

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Janine Schmidt, University Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 1.055.000 kötet. Hungarikumainak száma kb. 400. A hangsúlyt a kelet-európai politikai és gazdasági ügyekre helyezik, ezen belül a történelemre és a szociális helyzetre. De őriz zenei tárgyú műveket is. A magyar emigránsokra vonatkozó adatok találhatóak az ausztrál emigrációval foglalkozó általános irodalomban.

Állományát on-line katalógus tárja fel.

29.

QUEENSLAND UNIVERSITY OF TECHNOLOGY LIBRARY

Reed Hill, QLD 4059

Victoria Park Road, Locker Bag No. 2.

Telefon: 07/864-3378 Fax: 07/864-3994

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

C. Gaskell

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 525.000 kötet. Mintegy 70 hungarikuma van, egyes témákban.

Állományát on-line katalógus tárja fel.

30.

**STATE LIBRARY OF QUEENSLAND, GENERAL
REFERENCE LIBRARY**

Brisbane, QLD 4101

PO Box 3488 South Brisbane

Telefon: 07/840-7807 Fax: 07/840-7795

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Titka Bonaventura

A gyűjtemény jellemzése:

Allami központi tájékoztató könyvtár. Állománya: 1.750.000 kötet. Mintegy 750 hungarikummal rendelkezik és videofelvételekkel. A könyvek tárgykör szerinti megoszlása: történelem: 133, 1956-os magyar forradalom: 33, politika: 36, gazdaság: 39, nemzetközi kapcsolatok: 13, társadalomtudományok: 27, magyar nyelvészet: 36, magyar zene: 217, magyar művészet: 39, életrajzok: 29 stb. Néhány különösen jelentősnek ítélt mű leírását megküldték, amely rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában az ugyancsak megküldött 5 angol nyelvű magyar vonatkozású video leírásával.

A könyvtár állományát on-line katalógus tárja fel.

SOUTH AUSTRALIA

(SA)

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ADELAIDE

33.

DÉL-AUSZTRÁLIAI MAGYAR KLUB KÖNYVTÁRA

Norwoods, SA 5067

82 Osmond Terrace PO Box 3154

Telefon: 08/322-1603 Fax: 08/331-8707

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Perbár Lászlóné, Ilonka

A gyűjtemény jellemzése:

Állománya: mintegy 800 kötet. Ebből magyar nyelvű 750, első-sorban szépirodalom és vers (630), eredeti magyar művek és fordítások, magyar történelem 20, művészet 14, vallásos mű 17. A számítógépen feltárt állomány jegyzékét megküldték, rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában. A klub rendezvényeket szervez, ünnepségeket tart, angol nyelvoktatást folytat.

Kiadványa:

Adelaidei Magyar Értesítő. 1968–.

34.

FLINDERS UNIVERSITY OF SOUTH AUSTRALIA, CENTRAL LIBRARY

Bedford Park, SA 5042

Sturt Road GPO Box 2100 Adelaide 5001

Telefon: 08/201-2023 Fax: 08/201-2508

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Gerrie Stafford

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár, állománya: 970.000 kötet. Hungarikumainak száma: kb. 180, a gazdaság, történelem és politika területéről. Az egyetemhez különböző kari könyvtárak tartoznak, ezek ismertetése rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában. Kiemeljük, hogy egyik részlege, a Sturt Library gazdag audiovizuális anyagokban. Valamennyi könyvtár állományát egyetlen on-line katalógus tárja fel.

Ismertetések:

The Flinders University of South Australia

- Guide to the Central Library. 1994.
- Guide to the Sturt Library. 1994.
- Guide to the Medical Library. 1994.
- Law Library guide. 1994.

35.

PLAIN CENTRAL SERVICES

Hindmarsh, SA 5007

8 Milner Street

Telefon: 08/348-2344 Fax: 08/340-2524

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Jeanine Kleiff

A gyűjtemény jellemzése:

Dél-Ausztrália közművelődési könyvtárainak központi szolgáltatója. A hungarikumok száma kb. 2.100 kötet. Elsősorban a szépirodalmat gyűjti magyar nyelven a magyar és európai irodalom területéről. A multikulturális gyűjtemény keretébe tartozik és a hálózaton keresztül hozzáférhető.

Katalógusa nincs.

36.

UNIVERSITY OF ADELAIDE, BARR SMITH LIBRARY

Adelaide, SA

GPO Box 498

Telefon: 08/303-5372 Fax: 08/303-4369

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Marie Robinson

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 1,7 millió kötet. Hungarikumainak száma: kb. 360 a gazdaság, történelem, politika és zene területéről. Néhány magyarországi periodikummal rendelkezik. (Acták, statisztikai jelentések.)

Állományát on-line katalógus tárja fel.

Számos kiadványa van.

TASMANIA

(Tas.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

HOBART

37.

UNIVERSITY OF TASMANIA LIBRARY

Sandy Bay, Tas.

Churchill Ave, GPO Box 252-C

Telefon: 002/202-220 Fax: 002/202-878

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Christine Crocker, University Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 538.000 kötet, 97.000 audiovizuális anyag. Mintegy 160 hungarikuma van a történelem, művészet, gazdaság, társadalomtudományok területéről, zömmel az utolsó évtized könyvterméséből. Az anyag többségében angol nyelvű, esetenként magyar vagy más idegen nyelvű pl. német művekkel egészül ki. A művek leírása az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

Az állományt on-line katalógus tárja fel.

VICTORIA

(Vic.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

CASTLEMAINE

38.

BUDA HISTORIC HOME AND GARDEN

Castlemaine, Vic. 3450

42 Hunter Street

Telefon: 054/72-1032

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

John Gowty, Curator

A gyűjtemény jellemzése:

Történelmi emlékmű a ház és kert. Leviny Ernő építette 1861-ben. Az ötvös Leviny és családja élt 120 évig benne. Ma a család iparművészeti-művészeti gyűjteményét, a bútorokat, a háztartási eszközöket mutatja be, mindennapi életüket, alkotó tevékenységüket. Az eredeti gyűjteményt továbbfejlesztették. A könyvek között mintegy 20 hungarikum is található, kb. 70 kötetlen kézirat, album, levelezés többek között tartalmazza Kunz Egon kutatásait Rónay Jácintról, Reményi Edéről és Leviny szabadságharcosokkal való londoni kapcsolatáról. OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll a ház, a történelmi múzeum és a művészeti galéria leírása, továbbá Kunz Egon rövid életrajza Leviny Ernőről.

GEELONG

39.

DEAKIN UNIVERSITY LIBRARY

Waurin Ponds, Vic. 3271

Telefon: 052/27-2726 Fax: 052/27-2000

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Joan Monczieff

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 830.000 kötet. Hungarikumainak száma 320, a gazdaság, a történelem területéről angol nyelven és irodalom magyar nyelven. A Deakin University Library keretében nyert elhelyezést a „The Australian Bicentennial Multicultural Foundation Literature Collection” = Ausztrália 200 éves évfordulójára létrehozott Multikulturális alapítvány irodalmi gyűjteménye. Azok a szerzők kerülhetnek a gyűjteménybe, akik nem angol származásúak, akár Ausztráliában, akár a tengerentúl születtek. Ide tartoznak a 2. generációs szerzők, akiknek szülei nem angol anyanyelvűek. A gyűjteményben több mint 30 magyar író szerepel 60 művel, ebből mintegy 50 magyar nyelvű.

Állományát on-line katalógus tárja fel.

40.

MELBOURNE-I MAGYAR KÖZPONT KÖNYVTÁRA

Wantirna, Vic. 3152

760 Boronia Road

Telefon: 03/801-6408; 801-7970; 887-4118

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Faith Ferencné, Anny

A gyűjtemény jellemzése:

A közösségi élet könyvtára. Állománya: 1.622 kötet, ebből magyar nyelvű 1.443. (Szépirodalom: 1.206, színdarab: 16, vers: 38, ifjúsági: 7, történelem: 68, művészet: 14, országhismertetés: 22, emlékirat, politika: 36, ismeretterjesztő: 36.) Ausztráliai magyar szer-

zótól 55 mű van az állományban. A 179 angol nyelvű kiadványból történelem: 20, magyar írók angol fordításban:: 16, általános ismeretek, lexikonok, filozófia stb. 93. A folyóiratokból említjük:

Ausztráliai Magyarság (Melbourne). 1963–1978

Nemzeti Újság (Melbourne). 1984–1989

Külön dokumentálják a Magyar Központ működéséről szóló anyagot: újságcikkek, beszámolók, meghívók stb. kb. kétezer ívre erősítve állnak rendelkezésre évek szerint elrendezve, 1977–1994 között.

A tánccsoportról hangszalagok és videók készültek.

A könyvtár látogatóinak kölcsönöz.

41.

LA TROBE UNIVERSITY, BORCHARDT LIBRARY

Bundoora, Vic. 3757

Telefon: 03/479-1926

A gyűjtemény jellemzése:

1964-ben alapított egyetemi könyvtár. Állománya: 1.000.000 kötet és további egyéb anyagok, néhány kézirat. Hungarikumainak száma kb. 700. Az OSZK HD Archívumában gépi kiíratásban megtalálható tárgyszójegyzékük. Ennek összetétele: gazdaság, történelem, politika, kultúra, művészetek, zene, emigrációs kérdések, nemzetközi kapcsolatok, szociális helyzet, magyar nyelv és irodalom. Az egyetem egyes campusai, részben Melbourne-ben, részben 300 km-es távolságban szórta el helyezkednek el. Minden egyes részleg könyvtára on-line rendszerben összekapcsolt.

42.

NATIONAL GALLERY OF VICTORIA LIBRARY

Melbourne, Vic. 3004

180 St. Kilda Road

Telefon: 03/685-0266 Fax: 03/686-4337

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Michael Watson, Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Művészeti szakkönyvtár, állománya: 30.000 kötet. Mintegy 24 hungarika-kötetük van és 5 doboz aprónyomtatvány, katalógusok. Több magyar múzeummal állnak cserekapcsolatban (Szépművészeti Múzeum, Budapest; Déri Múzeum, Debrecen; István Király Múzeum, Székesfehérvár; Savaria Múzeum, Szombathely; Vas Megyei Múzeum). Így ezek kiadványai találhatók a gyűjteményben. A hungarika-könyvek ausztráliai magyar művészekről szóló kiadványok, különösen Desiderius Orbán, Andrew Mészáros és fia, Michael Mészáros tevékenységéről.

Állományát cédulakatalógus tárja fel.

43.

MONASH UNIVERSITY LIBRARY

Clayton, Vic. 3168

Wellington Road

Telefon: 03/905-2680 Fax: 03/905-2610

Alapításának éve/a gyűjtés kezdete: 1958.

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Janice Drooglewer, Branch librarian, Humanity and Social Sciences

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: kb. 2 millió kötet, 18.000 periodikum cím. Hungarikumainak száma: kb. 750. Az angol és idegen nyelvű művek megoszlása: a főbb területeken: történelem: 189, 1956-os magyar forradalom: 15, politika: 37, jog: 12, életrajzok: 83, szociális helyzet: 29, országleírás: 20, nemzetközi kapcsolatok: 28, művészetek: 29, zene: 25. Néhány érdekesebb etnikai folyóirat:

– Aurora Australia. No. 1–6/7. 1951–52.

– Ausztráliai Magyarság 1979–1992

A ritka könyvek tárából néhány 17–19. századi mű leírását megküldték (pl. Istvánffy Chronica Ungarica, 1622; vagy Turien, Pierre: The pastoral letters... into which is added a brief account of the

Hungarian persecution... 1689). Ugyancsak megküldték 3 magyar vonatkozású disszertáció leírását, valamint a kéziratár anyagából olyan dokumentumok adatait, amelyek tartalmaznak magyar vonatkozásokat. Így:

- 322, ma már nem működő etnikai rádióállomás szalagjai és levelezésük;

- etnikai aprónyomtatvány-gyűjtemény;

- Michael Dugan–J. Schwarz gyűjteménye az ausztrál emigránsokról, cikkek, illusztrációk fotokópiáival;

- Image of a continent: a bibliography of German–Australiana from the beginnings to 1975. (Ed. by Bodi Leslie etc.) c. mű teljes dokumentációja, amelyen a kiadvány alapul;

- Paul Hatvani-Hirsch: books, manuscripts and correspondence;

- Monash szerzői gyűjteményben olyan művek találhatók, melyeket szerzőik egyetemi tartózkodásuk alatt publikáltak. Hungarikum itt is található.

E fentebb említett gyűjtemények részletesebb leírása, valamint a jegyzékek az OSZK HD Archívumában rendelkezésre állnak. A Monash University Library 7 nagyobb könyvtárból áll, ebből 4 található a claytoni campuson. A legfontosabb a Main Library (humán- és társadalomtudományok, ritka könyvek, speciális gyűjtemények).

A könyvtár állományát on-line katalógus tárja fel.

44.

PARLIAMENT OF VICTORIA, LIBRARY

Melbourne, Vic. 3002

Parliament House, Spring Street

Telefon: 03/651-8640 Fax: 03/650-9775

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Bruce Davidson

Alapításának éve/a gyűjtés kezdete: 1851.

A gyűjtemény jellemzése:

Általános tudományos könyvtár. Állománya: 150.000 kötet. A gazdag gyűjteményben számos ritkaság is található. Kurrens folyóiratainak száma 3.000 cím. Elsősorban a hivatalos kiadványokat

gyűjti. Kiváogatgyűjteménye évente 31.000 kivágattal nő. 2.000 folyóiratcikket indexelnek. Kb. 30, többségében angol nyelvű hungarikum leírását megküldték. A jegyzék az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll. Részben 19. századi művek, részben a legújabbak az ausztráliai magyar emigráció kérdéseivel foglalkoznak, mint pl. Ambrosy, Anna: New lease of life : Hungarian emigrants in Victoria : assimilation in Australia. 1984. A könyvtárat ismertető röplap is rendelkezésre áll az Archívumban.

A könyvtár kiadványai: parlamenti évkönyvek, statisztikai összefoglalók, háttéranyagok stb.

Állományát cédulakatalógus, mikrofiche- és on-line katalógus tárja fel.

45.

ROYAL MELBOURNE INSTITUTE OF TECHNOLOGY (R.M.I.T.) LIBRARIES

Melbourne, Vic. 3001, PO Box 2476 V

Telefon: 03/663-2340 Fax: 03/663-3047

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Judith Doig

A gyűjtemény jellemzése:

Műszaki egyetemi könyvtár. Állománya: 531.106 kötet, 168.143 egyéb egység. Hungarikumainak száma 50. Az egyetem jellegéből következik, hogy hungarikumok jelenléte az állományban esetleges. Az egyetem könyvtárai szórtnak, a különböző campusokon találhatók. A könyvtárakról ismertetés, valamint az 1993-as évi könyvtári beszámoló az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

Állományát on-line katalógus tárja fel.

46.

STATE LIBRARY OF VICTORIA

Melbourne, Vic. 3000

304–328 Swanston Street

Telefon: 03/669-9888 Fax: 03/663-1480

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Enikő Bálint

A gyűjtemény jellemzése:

Állami központi könyvtár, 1857-ben alapították. Állománya: 1 millió felett, kéziratok 3,5 km, 85.000 térkép, 450.000 kép stb. Hungarikumainak száma kb. 5-600, ebből magyar nyelvű mintegy 250-350. Az idegen nyelvű anyag főbb megoszlása szakok szerint: történelem: 72, 1956-os magyar forradalom: 26, nemzetközi kapcsolatok: 11, politika: 46, gazdaság: 39, szociális helyzet: 11, országleírás: 16, irodalom: 119, nyelvészet: 21, művészet: 28 stb. A Magyar Nemzeti Bibliográfia. Könyvek 1977-től, a Hungarian Book Review 1972-től van meg. Etnikai folyóiratainak száma 3. A kéziratgyűjtemény valószínűleg tartalmaz magyar vonatkozásokat, de a katalógus nem mutatja ki. Mivel a könyvtár korai beszerzéséről készült katalógusban nincsenek tárgyszavak a visszakeresésre, lehet, hogy az állomány gazdagabb hungarikumokban a leírtaknál. A 17–18. századból származó néhány érdekesebb mű leírását megküldték, a leírások rendelkezésre állnak az OSZK HD Archívumában.

A könyvtár állományát on-line katalógus tárja fel.

47.

UNIVERSITY OF MELBOURNE LIBRARY

Parkville, Vic. 3052

Telefon: 03/344-5378; 03/344-6636 Fax: 03/348-1142

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Morete Smith, Curator, Rare Books

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. 1853-ban alapították és a második legrégebb alapítású könyvtár Ausztráliában. Állománya: közel 3 millió kötet. A magyar nyelvet és irodalmat nem oktatják az egyetemen, és tudatosan nem gyűjtenek magyar nyelvű kiadványokat. Mivel a könyvtár az australica-anyagot gyűjti, számos magyar származású ausztrál szerző műve bekerül az állományba. Természetesen számos mű van az állományban Magyarországról vagy magyar szerzőktől, elsősorban angol nyelven, de német, francia vagy orosz nyelvű kiadványok is akadnak. Téma szerinti megoszlásban a főbb

szakok: történelem: 123, 1956-os magyar forradalom: 36, nemzetközi kapcsolatok: 27, gazdaság: 118, politika: 42, szociális helyzet: 40, országleírás: 39, életrajzok: 76, nyelvészet: 31, irodalom: 41, művészetek: 71, néprajz: 19, zene: 105, társadalomtudományok: 80, földrajz, geológia: 25, matematika: 49, műszaki tudományok: 30 stb. A magyarországi folyóiratokat az akadémiai acták és a New Hungarian Quarterly képviselik. Az etnikai folyóiratok közül említik az Aurora Australis-t (July–Sept. 1951.). A magyar zene és zenészek jól vannak képviselve, mint a fenti adatból kitűnik. Az egyetem területén található a Percy Grainger Museum – valószínűleg számos további érdekes zenei anyaggal rendelkezik, de állománya az egyetem központi katalógusában nincs feltárva.

A könyvtár megküldte néhány hungarika-ritkaság leírását, mely rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában. Így pl. egy 1634-es kiadású Elzevier (Respublica... Regni Hungariae...); Bright, Richard: Travels... lower Hungary... 1818; Pulszky Terézia: Memoirs... 1850; Hungarian tales... 1829. stb.

Az egyetem könyvtári hálózata a Baillien (Main) Library-ból és több szakkönyvtárból áll, mint jog, építészet, zene stb. A Baillien könyvtár 1980 óta on-line központi katalógust készít. A korábbi állományt cédulakatalógus tárja fel.

WESTERN AUSTRALIA

(WA)

FREMANTLE

48.

UNIVERSITY NOTRE DAME AUSTRALIA LIBRARY

Fremantle, WA 6160

34–36 Cliff Street PO Box 1225

Telefon: 09/430-0500 Fax: 09/430-6031

Alapításának éve/a gyűjtés kezdete: 1988.

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Bob Hoffman, University Librarian

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 200.000 kötet. Hungarika-anyaga dr. Andrew Mensáros (1921–1991) iratai. Politikai pályafutása Nyugat-Ausztráliához kötötte, így a levéltári anyag is szinte kizárólag e terület politikai életével függ össze. Terjedelme kb. 40 m. Egyéb hungarikumot nem jeleztek.

A könyvtár állományát on-line katalógus tárja fel.

Országos Széchényi Könyvtár

PERTH

49.

CURTIN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY,

T. L. ROBERTSON LIBRARY

Bentley, WA

Kent St. GPO Box U 1987 Perth 6001

Telefon: 09/351-7184 Fax: 09/351-2586

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

C. T. Lee

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 390.000 kötet. Hungarikumainak száma 57, kizárólag angol nyelven. Ezek főbb megoszlása: gazdaság:

22, szociális helyzet: 11, politika: 5, művészet: 7 stb. Kiadványainak jegyzékét megküldte, rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában.

Állományát on-line katalógus tárja fel.

50.

EDITH COWAN UNIVERSITY LIBRARY

Church Lands, WA 6018

Pearson Street

Telefon: 09/370-6246 Fax: 09/370-6256

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

J. Marshall

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár. Állománya: 480.000 kötet, 9.500 periodikum, zenei anyag. Hungarikumainak száma: 88, zenei anyag: főleg Bartók és Kodály művei. Az egyetemen nem folyik magyar nyelv és irodalom oktatása.

Az alábbi könyvtárismertető kiadvány rendelkezésre áll az OSZK HD Archívumában:

Library information brochures.

Állományát on-line katalógus tárja fel.

51.

LIBRARY AND INFORMATION SERVICE OF WESTERN AUSTRALIA

Perth, WA 6000

Alexander Library Building, Perth Cultural Centre

Telefon: 09/427-3111 Fax: 09/427-3256

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Julie Ham

A gyűjtemény jellemzése:

Allami Központi Könyvtár. Állománya: 363.899 kötet, térképek, hangzó anyag. Hungarikumainak száma: angol nyelvű kiadványokból kb. 250. Főbb megoszlása: történelem: 53, 1956-os magyar forradalom: 17, nyelvészet: 24, életrajzok: 27, gazdaság: 16, szociális helyzet: 11, politika: 15, zene: 45. A könyvtár állománygyarapítási politi-

kájában szerepel a hungarikumok beszerzése. Kurrens beszerzési jegyzéket is adnak ki, ez tartalmaz hivatalos kiadványokat, statisztikai kiadványokat. Lehetőleg minden szempontot lefedező kis gyűjtemény, még a nagyobb városok térképe is megtalálható, továbbá hangzó anyagok. Ebben a jegyzékben szerepel Magyarország is. Angol nyelvű magyarországi folyóiratokkal is rendelkeznek, a gazdaságon, könyvjegyzékeken keresztül film-folyóiratokig. Etnikai folyóiratai:

Perthi Magyar Hírek. 1986–.

Egyházközségi Tájékoztató. 1962.

korábban Presbyterian Bulletin. 1953–1961.

Hungarista Bulletin. 1963–1966.

Hungarista Mozgalom. 1956–1960.

Külön említést érdemel két kiadvány:

– History of the Sisters of Saint Elizabeth of Hungary in W. A.

– Assimilation of intellectual refugees in W. A. With special reference to Hungarians. By R. Taft, A. G. Doczy.

A könyvtár állományát mikrofilme- és on-line katalógus tárja fel.

52.

UNIVERSITY OF WESTERN AUSTRALIA LIBRARY

Nedlands, WA 6009

Telefon: 09/380-2416 Fax: 09/380-1012

Vezetőjének/adatszolgáltatójának neve:

Arthur Ellis

A gyűjtemény jellemzése:

Egyetemi könyvtár, állománya: 1,1 millió kötet. Hungarikumainak száma: kb. 700, idegen nyelven. Főbb megoszlása: történelem: 120, politika: 10, nemzetközi kapcsolatok: 10, szociális helyzet: 10, irodalom: 120, zene: 120 stb. Több magyarországi tudományos folyóirattal rendelkeznek, pl. Acta Ethnographica, Szeged; Acta Classica-Philologica, Debrecen. Etnikai folyóiratuk: Perthi Magyar Hírek. Kiemelten ismertetnek három 19. századi magyar kiadványt, ezek leírása az OSZK HD Archívumában rendelkezésre áll.

Állományukat on-line katalógus tárja fel.

MUTATÓK

INDICES

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

NÉVMUTATÓ
Az intézménynevek és névvariánsok
betűrendes mutatója

NAME INDEX
Alphabetical list of institutions and
name variations

Országos Széchényi Könyvtár

A.C.T. Library Service, Canberra City, ACT	1
A.C.T. Library Service, Woden Town Centre, Woden Town, ACT	1
Australian Museum Library, Sydney, NSW	8
Australian National University, Noel Butlin Archives Centre, Canberra, ACT	3
Australian National University Library, Action, ACT	2
Baillien (Main) Library, University of Melbourne, Parkville, Vic.	47
Barr Smith Library, University of Adelaide, Adelaide, SA	36
Blacktown City Council Libraries, Blacktown, NSW	9
Borchardt Library, La Trobe University, Bundoora, Vic.	41
Botany Public Library, Botany, NSW	10
Brisbane City Council Library Service, Fortitude Valley, QLD	27
Buda Historic Home and Garden, Castlemaine, Vic.	38
Bureau of Immigration and Population Research, Melbourne, Vic.	4
Commonwealth Department of Immigration and Ethnic Affairs Library, Belconnen, ACT	4
Curtin University of Technology, T. L. Robertson Library, Bentley, WA	49
Deakin University Library, Waurin Ponds, Vic.	39

Dél- ausztráliai Magyar Klub Könyvtára, Norwoods, SA	33
Délvidéki Magyar Szövetség Könyvtára, Plumpston, NSW	11
Dixon Library, University of New England, Armidale, NSW	7
Edith Cowan University Library, Church Lands, WA	50
Fairfield City Council Libraries, Cabramatta, SW	12
Fisher Library, University of Sydney, Sydney, NSW	23
Flinders University of South Australia, Central Library, Bedford Park, SA	34
Flinders University of South Australia, Sturt Library, Bedford Park, SA	34
Griffith University Library, Nathan, QLD	28
La Trobe University, Borchardt Library, Bundoora, Vic.	41
Library and Information Service of Western Australia, Perth, WA	51
Macquarie University Library, Sydney, NSW	14
Melbourne-i Magyar Központ Könyvtára, Wantirna, Vic.	40
Mitchell Library, State Library of New South Wales, Sydney, NSW	18
Monash University Library, Clayton, Vic.	43

National Gallery of Victoria Library, Melbourne, Vic.	42
National Library of Australia, Parkes, ACT	5
National Museum of Australia Library, Yarramundi, ACT	6
Noel Butlin Archives Centre, Australian National University, Canberra, ACT	3
Northern Territory University Library, Darwin, NT	26
Parliament of Victoria, Library, Melbourne, Vic.	44
Parramatta City Libraries, Parramatta, NSW	13
Percy Grainger Museum, Parkville, Vic.	47
Plain Central Services, Hindmarsh, SA	35
Queensland University of Technology Library, Red Hill, QLD	29
R.M.I.T. Library, Royal Melbourne Institute of Technology, Melbourne, Vic.	45
Randwick City Library Service, Maroubra, NSW	15
Royal Melbourne Institute of Technology, (R.M.I.T.) Library, Melbourne, Vic.	45
South Sydney City Libraries Service, Waterloo, NSW	16
St. Elizabeth House, Nursing Home Library, Dean Park, NSW	21
State Library of New South Wales, Sydney, NSW	17

State Library of New South Wales, Mitchell Library, Sydney, NSW	18
State Library of Queensland, General Reference Library, Brisbane, QLD	30
State Library of Queensland, Public Libraries Division, Teneriffe, QLD	31
State Library of Victoria, Melbourne, Vic.	46
Sturt Library, Flinders University of South Australia, Bedford Park, SA	34
Sydney Conservatorium of Music Library, Sydney, NSW	19
Sydney Opera House Library, Sydney, NSW	20
Szent Erzsébet Otthon Könyvtára, Dean Park, NSW	21
T. L. Robertson Library, Curtin University of Technology, Bentley, WA	49
University Notre Dame Australia Library, Fremantle, WA	48
University of Adelaide, Barr Smith Library, Adelaide, SA	36
University of Melbourne Library, Parkville, Vic.	47
University of New England, Dixon Library, Armidale, NSW	7
University of New South Wales Library, Kensington, NSW	22
University of Queensland Libraries, St. Lucia Campus, QLD	32
University of Sydney, Fisher Library, Sydney, NSW	23

University of Technology Library, Haymarket, NSW	24
University of Tasmania Library, Sandy Bay, Tas.	37
University of Western Australia Library, Nedlands, WA	52
Wollongong City Public Libraries, Wollongong, NSW	25

Állami központi könyvtárak

17, 18, 30, 31, 46, 51

Egyetemi könyvtárak

2, 7, 14, 22, 23, 24, 28, 29, 32, 34, 36, 39, 41, 45, 47, 48,
49, 50, 52

Hivatali könyvtár

4

Közművelődési könyvtárak

1, 9, 10, 12, 13, 16, 25, 27, 31, 35, 51

Levéltári könyvtárak

3

Magyar egyesületi könyvtárak

11, 21, 33, 40

Műemlék

38

Nemzeti könyvtár

5

Parlamenti könyvtár

44

Zenei könyvtárak

19, 20

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

TÁRGYMUTATÓ*

SUBJECT INDEX*

* Csak a hungarikumok.

* Only on Hungarica.

Aprónyomtatványok

4, 20, 40, 42, 43

Archeológia

8, 17, 22, 23

Australian Bicentennial Collection (irodalmi gyűjtemény)

39

Barcs család iratai (1920–1991)

18

Bevándorlás kérdései

2, 4, 6, 7, 51

Biográfia → Életrajzok

Csordás, Stephen gyűjtemény (délsarki expedíció orvosa)

6

Derera, Nicholas F. iratai

18

Disszerációk

23, 43

Dixon, William Sir gyűjtemény (kéziratok, térképek, stb.)

18

Egyesületek, egyesületi élet

2, 11, 21, 40

Egyház. Egyháztörténet. Vallás

2, 21, 33, 51

Életrajzok. Emlékiratok

2, 5, 10, 12, 13, 18, 22, 23, 25, 28, 30, 40, 43, 47, 51

Emigráció. Menekültügy

2, 3, 4, 7, 21, 32, 41, 43, 44, 51

Emigráns alkotók, ausztráliai magyar

1, 17, 18, 20, 39, 40, 42, 43, 47

Etnikum

4, 21, 28, 32, 41, 43, 44

Etnikai folyóiratok

7, 17, 18, 33, 40, 43, 46, 47, 51, 52

Etnográfia → Néprajz

Etnológia → Néprajz

Fabinyi András (könyvkiadó) kéziratai

5, 6

Fényképek

4, 6, 11, 21

Filmek → Video

Gazdaságtudomány, gazdaságtan, közgazdaság

3, 5, 7, 12, 14, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 32, 34, 36, 37, 39,
41, 43, 46, 47, 49, 51

Gyermek és ifjúsági irodalom → Szépirodalom

Hangzó dokumentumok → Zenei anyagok

Hatvani-Hirsch Pál (1892–1975) gyűjtemény (író, műfordító)

43

Image of a continent: a bibliography of German–Australiana
from the beginnings to 1975. ed. by Leslie Bodi, Stephen
Jeffries, Susan Radovensky. Wiesbaden, 1990. c. kiadvány
dokumentációja

43

Jog. Jogtudomány

5, 22, 23, 24, 25, 43

Katalógusok → Aprónyomatványok

Kelet-Közép-Európa

2, 14, 32

Kemény Péter kéziratai (lutheránus lelkész, Perth)

5

Képek

5, 7, 18, 46

Kéziratok

2, 3, 5, 14, 18, 20, 21, 38, 41, 43, 46

Kisebbségek → Etnikum

Kivágatgyűjtemény (politika)

43

Kivágatgyűjtemény (zeneszerzők)

19, 20

Körmendy Mihály hagyatéka (szépirodalom)

1

Kották → Zenei anyag

Közgazdaság → Gazdaságtudomány

Kunz Egon dokumentumai (emigráció)

3, 18, 38

Levelezés → Kéziratok

Leviny Ernő (ötvös) és családja

38

Magyar forradalom, 1956-os

1, 4, 5, 9, 12, 13, 15, 22, 23, 24, 27, 43, 46, 47, 51

Magyar szabadságharc 1848–49

38

Menekültügy → Emigráció

Mensáros, Andrew (1921–1991) (politikus) iratai

48

Mészáros, Andrew (képzőművész)

42

Mészáros, Michael (képzőművész)

42

Mikroformák

5, 18, 23

Miller, David Scott gyűjteménye (történelem)

18

Monash szerzői gyűjtemény

43

Műsorfüzetek → Aprónyomtatványok

Műszaki tudományok

29, 45, 47, 49

Művészetek

5, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 33, 37,
40, 41, 42, 43, 46, 47, 49

Nagy Kázmér dokumentumgyűjteménye (magyar egyesületek, egyházak, 1951–1964)

2

Nemzetközi kapcsolatok

5, 10, 12, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 41, 43, 46, 47, 52

Néprajz. Népművészet

5, 8, 12, 18, 21, 22, 23, 24, 47

Nyelvtudomány. Nyelvészet

2, 5, 10, 13, 18, 23, 25, 27, 30, 39, 43, 46, 47, 51

Oral history

5, 7

Orbán Dezső (1910–1986) (festőművész) iratai

18, 42

Országleírás → Útikönyvek

Periodikum

5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 22, 23, 24, 25, 28, 36, 43,
44, 47, 50, 51, 52

Politika

1, 4, 5, 7, 10, 12, 14, 22, 23, 24, 25, 30, 32, 34, 36, 40,
41, 43, 46, 47, 49, 51, 52

Pollitzer Sámuel iratai (kb. 1890)

18

Price, C. A. gyűjtemény (emigráció)

3

Rádióállomások etnikai anyaga

43

Régi, ritka könyvek

5, 14, 43, 44, 46, 47

Reményi Ede

38

Rónay Jácint

38

St. George Budapest Soccer Club gyűjteménye

6

Sydney Morning Herald indexe

17

Szépirodalom. Versek

1, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 25, 28,
31, 33, 35, 39, 40, 41, 43, 46, 47, 52

Szociális helyzet

5, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 32, 43, 46, 47, 49,
51, 52

Társadalomtudományok

7, 14, 17, 21, 30, 37

Térképek

5, 14, 18, 22, 46, 51

Természettudományok

47

There goes the neighbourhood. Ed. by Michael Dugan, T.
Swarcz. Melbourne, 1984. c. kiadvány dokumentációja

43

Történelem

1, 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,
21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 36, 37, 39, 40,
41, 43, 46, 47, 51, 52

Útikönyvek. Országleírás

1, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 21, 22, 25, 27, 28, 40,
43, 46, 47

Vallás → Egyház

Versek → Szépirodalom

Video. Filmek

1, 21, 23, 24, 30, 34, 37, 40

Zenei anyagok

1, 2, 5, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30,
32, 34, 37, 40, 41, 41, 43, 47, 50, 51, 52

Hungarika-anyagot őrző külföldi könyvtárak címjegyzéke = Liste der ausländischen Bibliotheken, in denen sich Hungarika-Material befindet / [közread. az] Országos Széchényi Könyvtár ; szerk. Kovács Ilona, Faragó Lászlóné, Gál Júlia. – 1– . – Bp. : OSZK, 1990– . – 24 cm.

Angol nyelvű párhuzamos címváltozata: Hungarica to be found in libraries abroad: a directory

ISBN 963 200 262 8

15. Ausztrália = Australia. – 1995. – 124 p.

ISBN 963 200 352 7

Készült az OSZK Nyomdaüzemében, Budapest
13,2 (A/5) ív terjedelemben, 500 példányban
Felelős vezető: Burány Tamás
Munkaszám: 95.228

Ára: 180,- Ft

**HUNGARIKA-ANYAGOT ŐRZŐ KÜLFÖLDI
KÖNYVTÁRAK CÍMJEGYZÉKE
HUNGARICA TO BE FOUND IN LIBRARIES
ABROAD: A DIRECTORY**

1. Ausztria	-	Austria
2. NDK	-	German Democratic
Republic
3. NSZK	-	Federal Republic
of Germany
4. Svájc	-	Switzerland
		Liechtenstein
5. Skandináv államok	-	Scandinavian countries
6. Benelux államok	-	Benelux countries
7. Franciaország	-	France
		Monaco
8-9. Nagy Britannia és
Észak-Írország	-	Great Britain and
Northern Ireland
Ír Köztársaság		Republic of Ireland
15. Ausztrália	-	Australia

**TOVÁBBI, TERVBE VETT FÜZETEK -
FURTHER VOLUMES TO BE PUBLISHED:**

10. Spanyolország és
Portugália	-	Spain and Portugal
11. Olaszország
Vatikán	-	Italy
Vatican City
12. Görögország
Málta	-	Greece
Malta
13. Kanada	-	Canada
14. Amerikai Egyesült Államok	-	USA